БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 79 (9833) | 1962 оной апрелиин 3, вторник | Сэн 2 мүнгэн

[С]ССР-эй композиторнуудай III [съез]дын дүүрэһэнтэй дашарамдуулан [К]ремльдэ Ехэ уулзалга болобо

[...] мартын 31. Композиторнуудай [...]элдэ долоон хоног [...]олбэ. Ороноймнай ажабайдалда энэ [...]ла удхатай байха. [...] залнууд соо, заво[...]үүд, дээдэ һургуу[...] аудиторинууд соо [...]ом зэдэлбэ. Съез[...]дууд, тэндэ ерэһэн [...]үгжэмэй шухалын [...]удалнууд тухай хэ[...]а. Мүн олон мил[...]он советскэ компо[...]й зохёоһон хүгжэ[...]үй һонирхолтойгоор [...]эрхим зохёолнуудые [...]нь түлөө баяр хүр[...] Хүгжэм хадаа арад [...] бодол, хүсэл эр[...] тодорхойлон ха[...]эшэ.

[...]торнуудай III съезд [...]хүдэлмэреэ дүүргэ[...] дүүрэһэнтэй даша[...], съездын прези[...]иин Ехэ ордоной [...] зал соо ехэ уул[...]. КПСС-эй ЦК [...]юулжа амаршалга [...] юм. Композитор[...]ом шэнжэлэгшэд, [...] гадаадын оро[...]һэн айлшад энэ [...]нь зоригжоһон [...]эд Л. И. Брежне[...] Козловой, А. Н. Ко[...] О. В. Куусиненай, [...]янай, Д. С. Полян[...] А. Сусловай, Н. С. [...] П. Н. Демичевэй, [...]омаревой ерэхэдэ [...]луунаар амарша[...]

[Х]ренников суглараг[...]жа, богонихон үгэ [...]позиторнуудай бү[...] III съезд совет хүг[...]жэлтын шэнэ ехэ [...]дые тодорхойлон харуулба. Коммунистическэ парти, Советскэ правительство маанад тухай саг үргэлжэ анхаралаа табижа байдаг. Эдэ амжалтануудаа энэ анхарал оролдолготойнь сэхэ холбоотой гэжэ нүхэр Хренников саашань үргэлжэлүүлбэ. Энэ оролдолгодонь, ехэ анхаралдань харюу болгон, бидэнэр хүгжэмэй искусствын амжалтануудые саг үргэлжэ арьбадхахабди, маанадай урда партиин табиһан зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхэбди гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын, Ленинскэ Центральна Комитедэй хүндэлэлдэ юрөөл табихадань тэндэ байһан хүн зон нэрьесэ альга ташаба.

Россин Федерациин композиторнуудай зүгһөө Д. Шостакович, Украинын, Белорусиин, Молдавиин композиторнуудай зүгһөө К. Данькевич, Азербайджанай, Армениин, Грузиин композиторнуудай нэрэһээ А. Мачаварианн, Дунда Азиин, Казахстанай композиторнуудай зүгһөө К. Кужамьяров, Латвиин, Литвагай, Эстониин композиторнуудай зүгһөө Э. Бальсис, Россин Федерациин автономно республикануудай композиторнуудай зүгһөө Н. Жиганов, мүн композиторнууд В. Соловьев-Седой, Ю. Шапорин гэгшэд уулзалгада үгэ хэлэһэн байна.

Манай Эхэ ороной хүгжэн һалбархын, Советскэ Союзай арадуудай бата бэхи хани барисаанай, эб найрамдалай, дэлхэйн арадуудай хани барисаанай, олонациональна агуу ехэ советскэ искусствын, агуу ехэ ород арадай, совет ороной бүхы арадуудай түлөө тэдэнэр хундага үргэбэ.

Гадаадын оронуудай айлшад В. Добиаш (Чехословаки), Ж. Леон (Франци), Хэ Лу-тин (Хитад), Д. Мойтра (Инди), З. Ванча (Румыни), Н. Нотович (ГДР), К. Фариньяс (Куба), С. Следзинский (Польша), Т. Шарои (Венгри), Ф. Кутев (Болгари), С. Гончик-Сумла (Монгол), М. Букдрагович (Югослави), Р. Дефоссе (Бельги), До Нгуан (Вьетнам), М. Маммия (Япони), Г. Тиала (Гвине) гэгшэд советскэ композиторнуудта амжалта хүсэжэ, хани ёһоор хундагануудые үргэбэ.

Н. С. Хрущевой үгэ хэлэхэдэ сугларагшад ехээр альга ташажа угтаба.

Зохёохы ажалдаа советскэ композиторнуудай амжалтануудые туйлаһантай дашарамдуулан, Н. С. Хрущев тэдэнииие амаршалаа. Бүхы хүн зониие хүгжэм ехээр баясуулдаг гэжэ нүхэр Хрущев тэмдэглэбэ. Коммунизм байгуулгада хүгжэмэй ехэ үүргэтэй байһан тухай Н. С. Хрущев хэлээ. Совет хүгжэмэй шэнэ амжалтануудай түлөө, арад зондо хүгжэмэй улам һайнаар алба хэхын, ажаһуухада, ажаллахада тэрэнэй туһалхынь түлөө Н. С. Хрущев хундага үргэһэн байна.

Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй уран һайханай интеллигенциин түлөөлэгшэдтэй уулзалга бүхэн мартагдашагүй һайндэр хододоо болодог.

Мүнөөдэрэйшье уулзалга иимэл һайндэр болоһон байна. Арад түмэнэй, Коммунистическэ партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй советскэ искусствода ехэ дуратай, тэрэниие дэмжэдэг байһаниинь үшөө дахин тодорхойлогдобо.

[...]измын хүгжэмэй культура тээшэ

[...], мартын 31. Композиторнуудай III съездын түгэс[...]ни Кремлиин Ехэ [...] мүнөөдэр болобо. [...]змын хүгжэмэй [...]эшэ» гэһэн СССР[...]торнуудай союзай [...] нэгэдэхи секре[...] Хренниковэй, шал[...]й комиссиин элид[...] съездын делегадууд [...]ршада зүбшэн хэл[...]

[...] хабаадагшад Со[...]зай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ зорюулһан бэшэг баяр баясхалантайгаар баталан абаба.

СССР-эй композиторнуудай союзай правлениин секретарь Д. Б. Кабалевский съезддэ түгэсхэлэй үгэ хэлээ.

СССР-эй композиторнуудай союзай правлени, шалгалтын түбэй комисси шэнээр һунгагдаа.

Композиторнуудай бүхэсоюзна III съезд мүнөөдэр хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын II конкурс нээгдэбэ

МОСКВА, апрелиин 1. (ТАСС). П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын II конкурс Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо нээгдэбэ.

Нүхэд Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, Н. С. Хрущев, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин гэгшэд уласхоорондын II конкурс нээхэ баяр ёһололдо байба.

СССР-эй культурын министр Е. А. Фурцева баяр ёһололой суглаае нээгээд, тэндэ сугларагшадые, конкурсын айлшадые амаршалба.

Чайковскиин нэрэмжэтэ конкурсын эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ композитор Д. Д. Шостакович удаалуулан үгэ хэлээ.

Конкурсын жюриин гэшүүдэй—Парижай консерваториин профессор Морис Марешаль, Румыниин мэдээжэ дирижер Джордже Джоржеску гэгшэдэй үгэ хэлэхэдэ сугларагшад хани халуунаар угтаба. П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын II конкурс иигэжэ нээгдээд, «Хун шубуута нуур» гэдэг Чайковскиин балет харуулагдаба.

[...]эй Улаан Хэрээһэнэй, Улаан Хахад [...]н бүлгэмүүдэй Союзай гүйсэдхэхы [ко]митедэй президиумэй мэдээсэл

[...] Албанида [...] хүдэлжэ, [...] районуудай [...]ндо ороо [...] мэдээсэг[...] [...] иимэ хо[...]ниие дуу[...] хүнүүд [...] зондо [...] хүргэ[...]урадхаһан [...]дэ хоо[...]ментнүү[...] материал[...] гэһэн [...]эй Улаан Улаан [...] бүлгэмүү[...] гүйсэдхэхы [...] түрүүлэгшэ [...] Хэрээ[...]һэнэй түрүүлэгшэдэ энэ оной мартын 24-дэ телеграмма эльгээһэн байна.

Теэд Албаниин Улаан Хэрээһэнэй хүтэлбэрилэгшэд совет арадай аха дүү ёһоной туһаламжые абахагүйбди гэжэ Советскэ Улаан Хэрээһэнэй, Улаан Хахад һарын гүйсэдкомдо мартын 28-да мэдээсээ бшуу. Хохидолдо ороһон Албаниин районуудай хүн зондо совет арадай туһаламжа хэрэггүй гээд тэндэнь баримталагданхай. Совет хүнүүдэй дурадхаһан туһаламжа тухай албан арадта, тэрэ тоодо хохидолдо ороһон районуудай хүн зондо дуулгагдаагүй.

Советскэ Улаан Хэрээһэнэй олон жэлэй турша байха үедэ Советскэ Союзай һайн һайхан зорилготой туһаламжаһаа арсаха ушар болоогүй юм.

Советскэ Союзда харша хүдэлмэри Албанида ябуулагдана. Албаниин Улаан Хэрээһэнэй хүтэлбэрилэгшэд баһал тэрэнэй нүлөөдэ ороһон байна бшуу. Газарай хүдэлһэнһөө хохидолдо ороһон хүн зон совет хүнүүдэй аха дүүгэй туһаламжа абаха аргагүйдэбэ.

[...], машинануудай бүхэсоюзна бүридхэл эхилбэ

[...] (ТАСС). Со[...] түхеэрэл[...]дай бүхэсоюзна бүридхэл апрелиин 1-дэ эхилбэ. Энэмнай урдань үнгэргэгдэһэн иимэ хүдэлмэриин эгээ ехэнь болохо юм.

КПСС-эй ЦК-гэй МАРТЫН ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

☆☆ ☆☆

Манай зорилго иимэ

Хэнэйшье мэдэһээр хүгжэнги, хүсэ ехэтэй хүдөө ажахыгүйгөөр коммунизм байгуулжа шадахагүймнай лабтай. Энээниие хүдөөгэй ажалшан бүхэн һайн мэдэржэ, социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо байна бшуу. Манайшье совхозой малшад, механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд өөһэдынгөө ажахын доторой арга боломжо, нөөсэлгэнүүдые дахин наринаар хаража, бүри харюусалгатай, ехэ зорилгонуудые урдаа табижа, тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргэхээр шиидэнхэй.

Байгша ондо газар таряалангай хубаарилгые шэнэ, зүб гуримаар табижа, гектар бүхэниие аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхын түлөө тэмсэхэмнай. Хэрбээ урда жэлнүүдтэ нилээд ехэ газарта олон жэлэй, нэгэ жэлэй элдэб ногоо таридаг байбал, мүнөө жэлһээ эхилжэ, пропашной ургамал—кукуруза, горох, сахарай свёкло тарижа, үндэр баян ургаса абахын түлөө бүхы оролдолгоёо гаргахабди.

Нютагтаа тааруу, үндэр ургаса үгэдэг сортын шэниисэ урдынхиһаа һураггүй ехээр таригдаха болоно. Жэшээнь, нёдондо хамта 600 гектарта кукуруза тариһан һаа, энэ жэлдэ тэрэниие 900 гектар дээрэ тарижа, га бүриһөө 300 центнерһээ доошо бэшэ ногоон набша намаа хуряахабди. Мүн 300 га газарта горох, 80 гектарта сахарай свёкло таригдаха юм.

Механизаторнууд хабарайнгаа тарилгада машина техникэеэ заһабарилжа, үрэһэ хүрэнгэеэ сэбэрлэжэ хүсэд бэлдэнхэй. Илангаяа кукуруза, горох һайнаар ургуулхын түлөө ехэ анхарал табигдана. Урда жэлнүүдтэ муу бэшэ ургаса абадаг совхозоймнай дүршэлтэй бэрхэ кукурузашад нүхэд Патахинов, Аюшеев болон бусад байгша ондошье һанаһандаа хүрэхэл байха.

Ороохо таряа, тэжээлэй ургамалнуудые, үбһэ ногоо ехээр ургуулжа, малаа эдихэ хоолоор гүйсэд хангаха гээшэ гол зорилгомнай болоно. Тиихэдээ адууһа малайнгаа улам олошорхо байһаниие хараадаа абанабди. Байгша ондо эбэртэ бодо малнай 8 мянган толгой боложо, тэрэ тоодо үнеэднай 3000-да хүргэгдэхэ юм. Мүн 1000 гахайтай, 12 мянган хонитой, 9 мянган шубуутай болохобди. Малайнгаа үүлтэр һайжаруулха, искусственна үрэжүүлгэ зүбөөр эмхидхэхэ тушаа һаналаа табинабди.

Адууһа малайнгаа тоо толгойе түргэн олошоруулхаһаа гадна, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлжэ, тэрэниие гүрэндөө элбэгээр худалдахабди. Жэшээлхэдэ, энэ жэлдэ совхознай хамта **8 мянган центнер мяха, 21.500 центнер һү, 320 центнер нооһо, 228 мянган үндэгэ** гүрэндөө худалдаха уялгатай.

Һаалишад, малшаднай жэлэй түрүүшын кварталда һайн үрэ дүн туйлаа. Гүрэндэ һү худалдаха кварталайнгаа түсэб 90 гаран процент дүүргээбди. Түрүү һаалишад Е. З. Сыденова, Н. Ц. Саганова, М. Сагалиева болон бусад энэ үе соо үнеэн бүриһөө 550—600 килограмм һү һаагаа.

Тэрэшэлэн эдеэ хоолой зүйл ехээр абажа, гүрэндэ элбэгээр худалдахадаа тэрэнэйнгээ өөрынь үнэ сэнгые эрид химдаруулхын түлөө тэмсэнэбди. Тиимэһээ нэн түрүүн бүхы һалбаринуудаа зохихо тээшэнь томодхожо, ажахын тоосоондо оруулхамнай. Мүнөө 23 бригада, фермэнүүд ажахын тоосоондо ороод, амжалтатайгаар хүдэлжэ байнхай. Тэндэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие оньһожоруулха, машина техникын хүсэ һайнаар хэрэглэдэг болохо зорилго табигдана.

Һаяар 2 фермэдэ үнеэдээ оньһон аргаар һааха «ёлочка» түхэлэй түхеэрэлгэ тодхохомнай.

Эдэ бүгэдэ манай түрүүшын алхам гээшэ. Саашадаа бүри ехэ амжалта туйлан, урдаа табиһан зорилгоёо нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ арга боломжо, хүсэн, оролдолгошье манда гүйсэд бии.

В. Халбаев,
Түнхэнэй Саянай совхозой главна зоотехник.

Мухаршэбэрэй «Эрдэм» совхозой хүдэлмэришэд Савелий Кириллович Ерофеев Иван Иванович Козловский хоёр трактор, хүдөө ажахын машинануудые заһабарилга дээрэ һайнаар ажаллажа, үдэрэйнгөө даабари хододоо 115—120 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэд С. К. Ерофеев, И. И. Козловский гэгшэд трактор ябуулха оньһо заһабарилаад, хабсаруулжа байна.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

100-һаа—103 ХУРЬГА

БАРГАЖАН. КПСС-эй Центральна Комитедэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон аймагай ажалшад 1962 онойнгоо түсэбүүдые бэелүүлхын түлөө эрид шангаар тэмсэжэ оробо. Хүдөө ажахые саашадань түргөөр хүгжөөхэ талаар түрэл партиингаа заабариие аймагай малшад бэелүүлжэ оронхой.

Долоон жэлэй түсэбэй дүрбэдэхи жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаха зорилго урдаа табиһан Баянголой бэрхэ хонишод аймагай хонишодой дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 9 мянган эхэ хонидойнгоо 7000 гарыень хурьгалуулжа, мүнөө шэнэ түлөө хээлэ хээээнэйхиһээ һайнаар, гээлтэ хорооллтогүйгөөр түлжүүлжэ байна. Бэрхэшүүлэй нэгэн замай залууршан, республикын суута хонишон Шалсама Ламажаповна Цыремпиловагай даадаг отарынхид байгша ондо аймагайнгаа хонишодто ажалай үльгэр жэшээ дахин харуулаа. 1962 ондо нүхэр Цыремпилова отарынгаа 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абажа, нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлхэ гэһэн социалис уялгатай байгаа. Энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө хонишон бүхэн тон ехэ оролдолго, шадабари гаргаһан байна. Үнгэрэгшэ намар отарынгаа 535 толгой, имагтал нарибтар нооһотой эхэ хонидоо өөһэдөө искусственна аргаар ороондо оруулһан байгаа. Мүн эндэхи хонишод хони, хурьгадайнгаа байрые һайнаар заһабарилһан, бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэһэн байжа, түл абалгаяа эмхитэйгээр угтаһан байна. Энээнэй ашаар тэдэнэр мүнөө 535 эхэ хониһоо 551 хурьга абаа гэхэ гү, али 100 эхэ хонин бүриһөө 103 хурьга абаа.

О. Раднаев,
манай корр.

Ажалаараа харюусанабди

КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленум—манай ороной ажабайдалда болоһон ехэ событи мүн. Хүдөө ажахыгаа хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ, эдеэ хоолой зүйлые элбэг дэлбэг болгохо, промышленностьда хэрэгтэй түүхэй эд хэрэгсэлые улам ехээр үйлэдбэрилхэ асуудалда манай партиин али зэргын анхарал хандуулжа байһаниие энэ Пленум үшөө дахин гэршэлнэ. Энэшье ойлгосотой. Һайса хүгжэнги хүдөө ажахы үгы һаа, коммунизм байгуулхань бэрхэтэй гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев нэгэнтэ бэшэ хэлэнэ ха юм.

Зорилго юуб гэхэдэ, тушаалта ажалдаа шэнэ дэбжэлтэтэйгээр шармайн орожо, энэ жэлдэ хүдөө ажахыгаа эрид хүгжөөхэ талаар ёһотой амжалтануудые туйлаха, гектар бүриһөө шадаал һаа үндэр баян ургаса бага гаргашатайгаар туйлаха гээшэ манай нангин уялга болоно бшуу.

Үдэр ерэхэ тума хабарай наран хурсаар шаража, сабшалан таряалан дээгүүрэмнай халуунаар амилжа, хүр саһан хайлажа байна. Энэ хабар—юрын хабар бэшэ даа. Коммунизм байгуулха үе сагай һайхан зам дээрэ түрүүшын хабар ерэбэ гээшэ.

Хабарайнгаа тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын тула орёо оньһон техникэеэ һайн шанартайгаар заһабарилжа дүүргэхэ, үрэһэ хүрэнгэеэ бэлэдхэхэ, тарилгынгаа газарай хубаарилгые бодомжотой наринаар хаража үзэхэ, механизаторнууд болон кукурузашадые шэлэн оложо һургаха ажалые хурдадхажа байнабди.

Энэ шухала асуудалаар манай эндэ зохихо хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэһэн байха. Колхоз доторнай механизаторнуудай, кукурузашадай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ талаар яһала олон хэшээл үнгэргэгдөө. Тэдэнэр колхозой мэргэжэлтэдэй хүтэлбэри доро өөһэдынгөө мэргэжэлые дээшэлүүлһэн, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые шудалһан, хүдөө ажахын шэнэ техникэтэй танилсаһан байна. Суута кукурузашад Социалис Ажалай Герой Алексей Лисичниковэй, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Радна Доржиевич Гонсоруновай ба бусад түрүүшүүлэй ажалай дүй дүршэлые илангаяа гүнзэгыгөөр шудалнабди.

Сахарай свёкло, горох, наран сэсэг ба бусад пропашной ургамалнуудай үндэр ургаса туйлаха агротехникые тайлбарилһан брошюранууд, статьянуудые айхабтар анхаралтайгаар уншаабди. Үшар юуб гэхэдэ пропашной ургамалнууд гээшэмнай мүнөө жэл тарилгымнай талмай дээрэ горьтойхон һуури эзэлхэ юм. Жэшээлхэдэ, кукуруза 900 гектар, горох—80 гектар, сахарай свёкло—10 гектар, хартаабха—20 гектар таригдаха. 12 гектар газарые огородой ургамалнууд эзэлхэ байна.

Манай колхоз ногоо тарилгада ехэшье хадуурдаггүй байгаа. Гэбэшье энэ аша үрэгүй гуримай зарим хубинууд үзэгдэгшэ һэн. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэл болотор 174 гектарта ногоо таридаг байгаабди. Үрэжэлтэй газараймнай ехэхэн хубинь паар эзэлдэг һэн.

Партиин түүхэтэ XXII съездын, Новосибирск хотодо болоһон хүдөө ажахын түрүүшүүлэй суглаанай удаа манай колхозой партийна комитет, правлени тарилгынгаа талмайн хубаарилгые нарин нягтаар хаража үзөө. Мүнөө хахалагдадаг газараймнай 60 процентые ороохото ургамалнууд эзэлнэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ нютагтамнай эрхим механизаторнууд, кукурузашад урган гараа. Тэдэнэй дунда суута механизатор Петр Шаманин, коммунис ажалай ударник Шамиль Абдулин, кукурузашад Дашажап Ванчиков, Владимир Бамбаров гэгшэд ороно.

Таряалан, сабшалан дээгүүрээ наг шэбхэ зөөжэ тараанабди. Энэ хойшолуулашагүй шухала хэрэгтэ прицептэй 5 трактор, 16 мори хабаадуулагдана. Кукуруза болон бусад пропашной ургамалнуудые тариха талмай дээрээ гектар бүхэндэ 3 тонно наг шэбхэ гарганхайбди. Тарилга болотор газарайнгаа хүрьһые хүсэд үтэгжүүлжэ шадаха бэзэбди. Гэбэшье минеральна үтэгжүүлгэнүүд манда үшөөл бага үгтэнэ.

Наран сэсэг, свёкло, кукуруза болон бусад пропашной ургамалнуудай үрэһэ хүрэнгэ абтажа байна.

КПСС-эй XXII съездын, ЦК-гэй мартын Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые колхозникуудтаа гүнзэгыгөөр тайлбарилан ойлгуулха тушаа партийна комитет зохихо хэмжээнүүдые абанхай. Агитаторнуудай семинар, зүблөөнүүд үнгэргэгдөө. Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин олон янзын түхэл маягые хэрэглэнэбди: харуулан ойлгуулха агитаци шэнэдхэгдээ, холын бригада, фермэнүүд дээрэ агитаторай гэрнүүд түхеэрэгдэнхэй.

Энэ жэлдэ социалис хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ тушаа түрэл партиингаа табиһан зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө аһан шадалаараа оролдохобди.

Н. Очиров,
Сэлэнгын Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь.

Үйлэдбэриин управлени шадархи түрүүшын газетэнүүд

КОКЧЕТАВ, мартын 31 (ТАСС). Үйлэдбэриин управлени бүхэнэй дэргэдэ район хоорондын газетэнүүд бии болгоһоо. Газетэнүүдэй редакторнууд томилогдожо, газетэнүүдэй хэдыдэ гараханы тодорхойлогдобо. Районууд хоорондын газетэнүүд долоон хоног соо гурба дахин гараха юм.

[Обла]стной партийна эдэбхитэдэй суглаан

[...] 1962 оной апре[...] [Ул]ан-Удэдэ областной [...] эдэбхитэдэй суг[...]о үнгэрэбэ. Суг[...] КПСС-эй райкомой [...]д, аймагай Со[...] гүйсэдхэхы комите[...] түрүүлэгшэнэр, кол[...]дай, промышлен[...]тинуудай хүтэлбэ[...] хүдөө ажахын тү[...] [...] хоорондын үй[...] управлениинүүдэй [...] болон парторг[...]тийна, советскэ, [...] комсомолой хү[...]эд—хамта 420 [...]абаадаа.

[...] хабаадагшад [...] ЦК-гэй мартын [...] [...]ргүүд ба хүдөө [...] һайнаар хүтэл[...] [...]аар областной партийна организациин зорилгонууд» гэһэн КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Филипповэй** элидхэл зүбшэн хэлсэбэд.

Элидхэлэй һүүлээр КПСС-эй Тарбагатайн райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Тупикин,** КПСС-эй Бичурын райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Смолин,** Сэлэнгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Цыренов,** ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Мулонов,** Түнхэнэй «Сибиряк» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Домышев,** КПСС-эй Кабанскын райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Антоненко,** совнархозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр **Карасев,** Зэдын «Дружба» колхозой партийна организациин секретарь нүхэр **Ломухин,** хүдөө ажахын институдай директор нүхэр **Барнаков,** Баргажанай аймагай Баргажанай совхозой парткомой секретарь нүхэр **Поздняков,** КПСС-эй Заиграйн райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Васильев,** БКНИИ-гэй директорэй орлогшо нүхэр **Очиров,** Гүрэнэй хиналтын Бурядай АССР-тэхи группые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр **Болдонов,** Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Модогоев** гэгшэд үгэ хэлэбэд.

Областной партийна эдэбхитэдэй суглаан хэлсэгдэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаба.

Һонирхолтой

Мүнөө Хэжэнгын совхозой олон һалбаритай ажахыда 200 гаран коммунистнууд хүдэлнэ. Тэдэнэй тоодо 43 хүн хонин ажалда, 19 хүн һаалишанаар, 7 коммунистнар малшанаар, 10 гаран хүн гахайшанаар, 40 гаран хүн механизатораар ажаллана. Ажахын тон харюусалгатай участогууд дээрэ мал ажалда бэрхэ коммунистнуудые партиина комитет (секретаринь нүхэр Б. С. Содномов) хубаарилжа табяа. Жэшээнь, залуу коммунист Юмжит Дамбаева һүнэй гүүртые хүтэлбэрилдэг. Тэндэхи һаалишад 1961 ондо үнеэн бүриһөө 2030 литр һү һаажа, совхоз соогоо түрүү һуури эзэлһэн юм. Коммунист Владимир Бальчиновай хүтэлбэрилдэг бригадынхид мүнөө жэлдэ зуун эхэ хониһоо 100 хурьга абаха уялгатай аад, тэрэнээ бэелүүлхэнь дүтэлжэ байна. Тиихэдэ коммунистнар А. Алганаев, Д. Жамбалов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг хонишодой бригадынхид түл абалгаар һайн дүнгүүдтэй.

ВЛКСМ-эй XIV съездын делегат, залуушуулай бригадын хүтэлбэрилэгшэ, залуу коммунист Түдэб Тушиновай бригадынхид нэгэшье хурьга гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна. Партиин гэшүүд Санжи Нимаев Цырендоржо Дугаров гэгшэд эбэртэ малай гүүртэдэ эрхим һайнаар ажалладаг. Тэдэнэр даажа абаһан малайнгаа шэгнүүрые сүүдхэдээ 400—500 граммаар нэмээнэ.

Совхозой партком хүтэлбэрилхы тушаалда ажаллажа байһан коммунистнуудай һуралсалда анхаралаа саг үргэлжэ табидаг. Ушар тиимэһээ СССР-эй Верховно Соведэй депутат, суута хонишон Цынгэ Буянтуевай хүтэлбэрилдэг бригадын дэргэдэ хонишодой һургуули эмхидхэгдэнхэй. Тус һургуулида гансашье совхозой хонишод бэшэ, харин бүхы аймагай хонишод болон хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд һуралсажа байдаг. Тэдэнэр түрүү ажахын дүй дүршэлые, зоотехническэ асуудалнуудые, хүдөө ажахын экономико гүнзэгыгөөр шудалдаг. Нүхэр Буянтуевай бригадын дэргэдэ научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэри ябуулагдажа байдаг. Тэрэ хүдэлмэриие ветеринарна врач Ким Васильевич Маханчеев ехэ оролдосотойгоор ябуулхынгаа хажуугаар хонишодой хэдэг ажалда өөрөө габьягайгаар хабаадалсадаг.

Г. Ильин,
штатнабэшэ корреспондент.
Хориин аймаг.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ библиотекын эмхидхэгдэһээр 100 жэл гүйсэбэ

100 жэлэй саада тээ 1862 ондо Москвада олониитын орохо түрүүшын библиотекэ эмхидхэгдэһэн юм. Тиигээд 1925 ондо энэ библиотекэ В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ СССР-эй Гүрэнэй библиотекэ болгогдоһон байна. Энэ библиотекэ хадаа ном хадагалдаг дэлхэй дээрэхи эгээ ехэ газарынь болоно. 1962 оной январиин 1-нэй мэдээгээр, библиотекэдэ 22 миллион ном, газетэ, журналнууд бии. Түрүүшээр тэндэ 100 мянган боти ном байһан юм. Мүнөө библиотекэдэ уншалгын 22 зал бии. Тэндэнь нэгэ доро 2330 хүн ном үзэхэ аргатай. Нёдондо жэл 200 мянган уншагшад библиотекэдэ ерэжэ, бүхы һонирхоһон материалнуудаа абаһан байна. Дэлхэйн 80 оронуудай организацинуудтай тус библиотекэ номуудые андалдан абалсадаг.

Зураг дээрэ (дээрэһээ доошоо): 1. М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Москвагай гүрэнэй университедэй филологическа факультедэй һурагшад И. Зембатова, Т. Васильева гэгшэд уншалгын зал соо байна. 2. Тэндэхи уншалгын нэгэ зал харуулагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

ОЛОНОЙ ХҮСЭ[...]

Цакир тосхоной Закаменай түб байхадань бүхы асуудалнууд аймагай эмхи зургаануудта шиидхэгдэдэг байһан юм. Аймагай түбэй Закаменск городто зөөжэ ошоһоной һүүлээр тосхоной ажалшадай дунда соёл сурталай, ойлгуулламжын хүдэлмэри аргагүй һулаар ябуулагдадаг болошоо һэн. Арадай дружина юушье хэхэеэ болёод, тосхоной клубта киноһоо ондоо юумэ хэгдэдэггүй бэлэй.

Түүхэтэ съездын һүүлээр тосхоной коммунистнууд булта дараа сугларжа, тосхоной гоо ажабайдал тухай хэлсээд, партийна организацинуудай совет байгуулха гэжэ шиидэһэн юм. Тиин соведэй түрүүлэгшэ, тэрэнэй гэшүүдээр партийна эхин организациин секретарьнууд, эмхи зургаанай хүтэлбэрилэгшэд, сомоной Соведэй түрүүлэгшэ болон эдэбхитэй коммунистнууд һунгагдаһан байгаа.

Тэрэ сагһаа хойшо хахад жэл үнгэрбэ. Энэ үе соо манай совет юу хээб гэжэ богонихоноор хэлэжэ үгэхэ болоо һаа иимэ. Хамагай түрүүн соведэй ябуулха хүдэлмэриие түсэблөө һэмди. Түбхын түрүүндэ тосхондоо ниитын журам байгуулхын тула арадай дружинын штаб байгуулжа, тэрэнэй хүтэлбэрилэгшөөр хэлхеэ холбооной отделениие даагша Любовь Щербаковае томилоо һэмди. Теэд зарим хүнүүд эхэнэр хүн энэ тушаалда ябажа таарахагүй, штабай хүдэлмэриие хүтэлжэ шадахагүй гэжэ хэлсэһэн байха. Теэд тэрэнэй хэһэн ажалай үрэ дүнгүүд иимэ һанамжые үндэһөөрнь буруушалаа: мүнөө тосхондо ниитын журам эбдэхэ ябадал үзэгдэхэеэ огто болинхой. Эхэнэрэй соведэй үүсхэлээр тон шухала асуудалнууд шиидхэгдэнэ. Жэшээнь, тосхоноо ариг сэбэр байдалтай болгохо, һургуулида ороогүй үхибүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха, һурагшадые гэр бүлэдөө зүбөөр хүмүүжүүлхэ гэхэ мэтын асуудалнууд шиидхэгдэжэ байдаг. Тиихэдэ пенсионернүүдэй совет байгуулагдажа, бүхы пенсионернүүд соёл сурталай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулагдадаг болонхой. Пенсионер бүхэн агитатор юм. Тэдэнэр даажа абаһан участок дээрээ ойлгууламжын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулхынгаа хажуугаар ажалшадай ажабайдалаар, ажал хүдэл[...] нирхожо байдаг.

Урдань тосхо[...] руулан ойлгуулха[...] муугаар табигдан[...] Мүнөө пенсионерн[...] эхэнэрнүүдэй оролдолгоор хар[...] гуулха агитаци э[...] руулагдаһан ба[...] өөрынгөө ханын [...] даг болоо. Тэрээн[...] журам эбдэгшэд[...] угаа хурсаар шү[...]

Манай тосхоно[...] лай эрилтые гүйс[...] хын зорилгоор со[...] университет бии[...] Университедтэ г[...] шуулшье бэшэ, х[...] наһатаншье, гэрэй[...] нэрнүүдшье һура[...] даг.

Урдамнай ш[...] асуудалнууд яһала[...] ниитые хүдэлмэри[...] тэйгээр хабаадуу[...] табиһан зорилго[...] жалтатайгаар дүү[...] оролдохобди.

Н. [...]
Закаменай Цакир[...] партийна организ[...] соведэй түр[...]

„ПРАВДА" ГАЗЕТЫН 50 ЖЭЛЭЙ ОЙН ХҮНДЭЛ[...]

Барнаул

Мотор бүтээдэг Барнаульска заводой хүдэлмэришэн бэшэгшэд «Правда» газетын алдарта ойдо бэлдэжэ байна. Предприятиин цехүүдтэ хүдэлмэришэн бэшэгшэдэй постнууд бии болгогдожо, хүдөө ажахыда шухала хэрэгтэй захилнуудай хэр дүүргэгдэжэ байһаниие хинан шалгана.

Термическэ цехын хүдэлмэрилэгшэд «Правда» газетын нэрэмжэтэ коллективэй нэрэ зэргэ абаха мүрысөө хэжэ эхилбэ. Тэндэхи хүдэлмэришэн бэшэгшэ, коммунис ажалай ударник А. Зубин энэ мүрысөөе үүсхэбэ.

Эдэнэй үүсхэлые инструментальна цехын хүдэлмэрилэгшэд халуунаар дэмжээ.

Орджоникидзе

«Социалистическая Осетия» газетын редакци «Правда» газетын 50 жэлэй ойдо бэлдэжэ, һайн очерк, репортаж, уран һайханай самодеятельностиин коллективүүдтэ зорюулжа, дуу, нэгэ үйлэтэй зүжэг бэшэхэ конкурс соносхоо. Мүнөөнэй осетин арадай ажабайдалые, КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байһан тухайнь тодорхойлон харуулха зорилго табигдана.

«Правда» газетын 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэнүүд Хойто-Осетиин библиотекэнүүдтэ, Культурын байшангуудта эмхидхэгдэнэ, ханын газетэнүүд гаргагдана.

Орел

Областиин хүдэлмэришэн, хүдөө[...] «Правдын» 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ о[...] баадалгатайгаар шалгалта эмхидхэнэ. [...] боломжонуудые тодорхойлхо, тэдэнээ бо[...] дэлмэридэ хэрэглэхэ зорилго табигдана б[...] ленна предприятинуудта, колхоз, совхоз[...] тын бригаданууд, хүдэлмэришэн, хүдө[...] дэй постнууд эмхидхэгдэнэ. Колхоз, сов[...] рэй тарилгада ямар бэлэдхэлтэй, мал аж[...] нуудые абаха, гүрэндэ худалдаха уял[...] дүүргэжэ байһаниие хүдөөгэй бэшэгш[...] таар шалгана.

Чернигов

Полессиин хүдэлмэришэн бэшэгшэд [...] гада колхозуудай ямараар бэлдэжэ бай[...] үдэрнүүдтэ шалгана. Тиигэжэ фермэнү[...] хүдөө тосхонуудай захилые предприя[...] дүүргэжэ байһаниие шалгажа байна.

Чернигов городто нютагай хэблэлэй [...] хитэдэй конференци үнгэргэгдэбэ. Тэдэн[...] дүй дүршэл андалдан абалсаа, «Правд[...] жэлэй ойдо ямар бэлэдхэл хэхэеэ зүбш[...]

ШЭНЭ ЭРИЛТЫН ЁҺООР...

☆

(Соёл болбосоролой хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө)

☆ ☆

Мүнөө үе сагта ябуулагдадаг соёл сурталай хүдэлмэридэ ехэ хубилалта боложо байнхай. Партиин XXII съездын материалнуудые, мүн КПСС-эй Программын гол удхые хүн зондо ойлгуулха хэмжээнүүд абтаа. Политическэ болон шэнжэлхы эрдэм дэлгэрүүлхэ бүлгэмэй Баргажандахи лекторнууд энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Лекционно пропаганда олон аргаар эрхилэгдэдэг болоо. Саг үргэлжэ хүдэлдэг лектори байгуулагданхай. Хүн зоной һуудаг, байдаг газарта лекци уншадаг болоһон, агитаторнуудай гэр бии болгогдоһон, радио-журнал гаргагдадаг, соёлой һонин һонин хүдэлмэри ябуулагдадаг болоһон байна.

САГ ҮРГЭЛЖЭ ХҮДЭЛДЭГ ЛЕКТОРИ

Курумканай, Уланай лекторнүүд болон соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлээр бүри үнгэрэгшэ намартаа клубууд, культбазануудта саг үргэлжэ хүдэлхэ лектори нээгдэһэн байгаа. КПСС-эй Программын, Уставай проектнүүдые олониитын зүбшэн хэлсэхэ үедэ эдэ лекторинууд ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Политическэ болон шэнжэлхы эрдэм дэлгэрүүлхэ бүлгэмэй аймагтахи правлени эдэнэрэй дүй дүршэл шэнжэлэн үзөөд, хүдөө нютагуудта иимэ лекторинуудые байгуулха гэжэ һанамжалан дурадхаһан юм. Иигэжэ аймаг дотор 9 лектори байгуулагдаа һэн.

Эдэ лекторинуудта урид табигдаһан түсэбэй ёһоор лекци уншагдадаг. Лекци бүхэнэй һүүлээр заатагүй кино харуулагдадаг, тэрэнэй удхань лекцитэй тааралдаһан байдаг. Энээнтэй зохилдуулан, соёл культурын таһагһаа кино картинануудые абанхайбди. Хэрбээ кино харуулаагүй һаа, концерт табигдадаг. Иигэжэ лекци-кино, лекци-концерт эмхидхэгдэнэ.

Иимэ лекци уншахада зон олоороо ерэдэг, һонирходог — һайн гэжэ манай түрүүшын дүршэл харуулба.

Олониитын анхарал хандуулһан нэгэ лекци тухай хэлэлтэй. Байгша оной февраль соо Баргажан һууринай лекторидо «Ажал хүдэлмэри хүниие алдаршуулдаг» гэһэн лекци партиин райкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша И. Н. Панфилов уншаа юм. Тэрээндэ хүн зон олоороо ерээд, лектори дотор дүүрэн, хүл дээрээ зогсоошодшье олон һэн. Аймагай жэшээ баримтануудые олоор харуулһан, түрүү хүнүүдэй ажал тушаа тоггон хэлэһэн байгаа. Мүн ажалһаа хулжадаг, бэлэн аргаар олзо олодог этэгээдүүд, архиншад, ниитын журам эбдэгшэд тухайшье элидхэлшэ хэлэлсэһэн байха. Энэ лекциинь хүнүүд ехээр һонирхон шагнаа. Юундэб гэхэдэ, предприяти, коллектив бүхэнэй ажал хэрэг харуулагдаа бшуу. Лекциин һүүлээр хэдэ хэдэн коллективүүдэй хүсөөр концерт харуулагдаа.

Уншагдаха лекциин тематика тосхон бүхэндэ — фермэ, бригадануудта эльгээжэ, олониитэтэй танилсуулдаг гуримтайбди. Иигэжэ соносхоходо хүн бүхэн уншагдаха лекциин темэ урид мэдэдэг, ойлгогдоогүй асуудалнууд тухайдаа бодожо үзэдэг байна.

ГЭР БАЙРАДА ЛЕКЦИ УНШАГДАНА

Үнииһөө хойшо лекци уншадаг нүхэр П. Н. Эдингын үүсхэлээр Баргажанай сельсовет һунгуулиин округуудта лекци уншаха тухай асуудал сесси дээрээ зүбшэн хэлсэһэн байна. Энэ дурадхалыень бүхы депутадууд дэмжээд, иигэжэ тогтоогоо һэн: партиин XXII съездын шиидхэбэринүүдые, КПСС-эй Программа хүн зондо ойлгуулхын түлөө оролдохо гээшэ депутат бүхэнэй нангин уялга мүн. Тиимэ хадань депутадай округ доторхи айлнуудай гэр байрада лектори эмхидхэхэ шухала һэн.

Энээнтэйнь зохилдуулан, политическэ болон шэнжэлхы ухаанай эрдэм дэлгэрүүлхэ бүлгэм депутадай округ бүхэндэ лекторнүүдые томилһон юм. Тиигэһэнһээ хойшо депутадууд округууд дотороо лекци эмхидхэдэг болонхой. Лекци хэхэ гэртэ багахан улаан туг хадажа хүнүүдтэ дуулгадаг гуримтай. Баргажан һууринда иимэ тугуудтай 40 гэр бии. Хүн зоной гэр байрада гэхэ гү, али депутадай округ бүхэндэ соёл болбосоролой, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхада һайн байһаниинь элирээ. Иимэ гэртэ мүн депутат һунгагшадайнгаа үмэнэ тоосодог, предприяти болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд үгэ хэлэдэг, бусад шухала ажахын асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг. Жэшээнь, Баргажан һууринай нэгэ округто лекциин болоһоной һүүлээр ажалшад худалдаа наймаанай хангалтагүй, ходо хэрэглэгдэдэг эд бараанай хомор байһан тухайда гомдоһон юм. Үглөөдэрынь худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд ерэжэ, ушар шалтагаан тухайдань, худалдаа наймаа һайжаруулха хэмжээ абаха тухайдаа хэлэжэ үгөө. Иигэжэ ажалшадай эрилтэ хангаха хүдэлмэри ябуулагдана.

ХОЛЫН ЗАИМКАНУУДААР ЯБАДАГ

Малшадай эрилтэ хүсэд дүүрэн хангаха зорилгоор партиин XXII съездын нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци (секретаринь нүхэр Мужанов) Уланай лекторнүүдтэй хамта холын малшадта ходо ошожо байха гэжэ шиидэбэ. Соёлой иимэ аяншалгада олон хүн—лектор, медицинын, худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд, колхозой бухгалтериһээ нэгэ хүн ябалсадаг байба. Эдэ соёлшод хөөрэлдөө үнгэргэхэһөө гадна, ариг сэбэрые сахюулха хүдэлмэри ябуулдаг, эд бараа худалдадаг, салин хүлһыень үгэдэг, мүн адуу малай үбэлжэл, хүдөө ажахын продукци абаха уялгын дүүргэлтэ шалгадаг юм. Холын малшад эдээниие хүлеэжэ байдаг болонхой.

Колхозой партийна организациин үүсхэл хаа хаанагүй дэмжэгдээ. Энэ аяншалгада хабаадагшад малшадай заимкануудаар ябадаг байна.

ОЛОН ХҮНҮҮДЫЕ ХАБААДУУЛНА

Аймаг доторхи 8 томо тосхондо радио-журнал гаргагдана. Усть-Баргузин тосхондо «Байгалай долгин», Улан нютагта «Уланай колхозник» гэхэ мэтэ радио-журнал бии болонхой. Неделидээ нэгэ дахин радио дамжуулга хэгдэдэг гуримтай. Иимэ журналнуудые гаргадаг тусхай редакторнууд баталагданги. Радиогоор дамжуулагдаха материалнуудые партийна организациин секретарь, хүдөөгэй лекторнүүдэй бүлэгые ударидагша, редакторынь шалган харадаг юм. Тусхай дамжуулга эмхидхэхэтээ хамта мүн нютагай һонин тухай түрүү хүнүүд, бригада болон фермэнүүд тухай хэлэгдэдэг, колхозой үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ магтаал-соло дуудадаг байна. Гэхэ зуура архи тамхи намнаад ябадаг, бэлэн аргаар олзо бэдэрдэг хүнүүд тухай, ниитын журам эбдэгшэд тухай уран хурсаар бэшэһэн материалнууд радиогоор уншагдадаг. Баһа концерт дамжуулагдадаг байна.

Г. ШАГДУРОВ,
политическэ болон шэнжэлхы ухаанай эрдэм дэлгэрүүлхэ Баргажандахи бүлгэмэй түрүүлэгшэ.

Арюун һайхан зама[...]

СОВХОЗОЙ ОТДЕЛЕНИИН КЛУБ соо хүнүүд дүүрэн: коммунистнууд ээлжээтэ партийна суглаанда суглараһан байба. Партийна эхин организациин секретарь нүхэр Дансарунов хонишодой бригадир, ВЛКСМ-эй гэшүүн нүхэр Гармаевай бариһан мэдүүлгые уншана:

«КПСС-эй XXII съезд коммунис общество байгуулха гэһэн зорилго табяа. Коммунизмын гоё һайхан байшан бодхоохо хэрэгтэ хамаг ами наһаяа зорюулха хүсэлэнтэйб. Тиимэһээ намайе КПСС-эй гэшүүнэй кандидадта абахыетнай гүйнаб».

Нютагайнь коммунистнууд ёһотой шударгы комсомол ябаһан Март Дондокович Гармаевые партиин гэшүүнэй кандидадта нэгэн дуугаар абаа һэн...

Эрхимэй эрхим хүнүүд партида абтадаг ааб даа. Теэд нүхэр Гармаев юу хэһэндээ, ямар амжалта туйлаһандаа КПСС-эй гэшүүнэй кандидадта абтаа гээшэб?

Нүхэр Гармаевай бригадынхид хоёр һара хахадай туршада 900 шахуу хурьга ямар аргаар абаад, гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байнаб гэжэ һонирхобол, «Ажахын тоосоондо ороһоной аша туһаар» гэһэн ганса харюу дуулахат. Энэнь угаа зүб лэ даа.

Ехэ-Нугын хонишод урдань иимэ олон хурьга абадаггүй байгаа ха юм. Гол шалтагаанинь гэхэдэ: хонидто гүйсэд хүрэхэ тэжээл бэлдэгдэдэггүй, хурьга абалгын үедэ ерүүл хүнүүд үнэн зүрхэнһөө оролдодоггүй байгаа ха юм. Мүнөө тад ондоо болоо бшуу: хонишод өөһэдынгөө гараар эрхим шанартай аяар 1500 шахуу центнер үбһэ, 300 тонно кукурузын силос, 600 центнер зеленко бэлдэһэн, бүхы эхэ хонидоо искусственнаар үрэжүүлһэн, 1700 хонидой багтаха 3 шэнэ байра бариһан юм.

Партийна суглаанай болоһон үдэшэ отарын хонишод Александра Токтохоева, Нимацырен Бухоголов, Мария Гармажапова гэгшэд һүниин дежурствода үлэһэн байгаа.

— Юундэ амитан болохогүй һэм. Хүлөө гэшхэжэ, хэзээшье тэнхэн үндыхэ байха. Заабол амитан болгохоб,— гэжэ байгаад залуухан эхэнэр һанаагаа зобонги аад, айхабтар абьяастайгаар нүхэртөө хэлэнэ.

Газааһаа моторист хүбүүнэй орожо ерэхэдэ Александра Мария хоёр хөөрэлдэхэ зуураа, һаяхан түрэһэн нялха нарай бэетэй хурьга тэбэринхэй, хамар ама уруунь олигтүй оролдосотойгоор үлеэжэ, пантагархан хүлнүүдыень һунаан агшаан байбад.

— Александра, хурьганшни яагааб?— гэмсээрээ тэрэ хүбүүн хурьганайнь үбсүүндэ шэхээ нялгаад шагнасагаана.

— Харанагүй гүш, амилжа ядаад байна ха юм. Аптечкэ сооһоо мүнөөхи уулгадаг эмээ үтэр түргэн абаад ерыш,— гэжэ Александрын хэлэхэтэй сасуу, Шагдаржаб харбаһан годлидол түргэн газаашаа гарашана. Александра нэгэшье минута холодонгүй, нарай үхибүүндэл энэрхыгээр тэрэнээ бүүбэйлнэ, толгой турууень эльбэнэ, далбана, эм домшье уулгана. Хэды тиигэжэ оролдобошье һаань, хурьганиинь байд гээд лэ нюдэнүүдээ сагаа эреэнээр хаража, амилхаяа болишоно хэбэртэй.

Хонишодой бригадир Март Дондокович Гармаев отарынгаа эрхим хонишодой нэгэн Александра Токтохоеватай хөөрэлдэжэ байна.
Авторай фото.

«Зай, иигээд байх[...] Ямар хэмжээ абаха г[...]

Хонишоной иигэж[...] бохонь ушартайл б[...] январь, февраль, ма[...] нэгэшье хурьга гарз[...] түлжүүлжэ байгаа б[...] ниие бригадиртаа за[...] хэ гэһэн Александры[...] нүхэдынь барандаа [...] мацырен Бухоголовы[...] жэ хэлсэбэд.

ГАЗАА ШЭБ ХАР[...] гойдо нэгэшье [...] рагданагүй. Хүбэн ш[...] саһан агаарта муш[...] дэн газарта унана. [...] тэбэрилдэмэ хара[...] һаань, Нимацырен м[...] мордоо һэн.

Батын хушууһаа [...] цырен хэды яараба[...] ганһаа боложо харг[...] хин хадууржа, гүн[...] һаар арай гэжэ Ех[...] ерэбэ. Суглаан һая [...] хүнүүд, мүн Март Г[...] тээ ябашаһан байб[...]

...Хонишоной ерэ[...] дэмсээрээ, Март бу[...] ветеринарна врач И[...] лаа ошобод.

—Хурьгантнай за[...] дыхэ байха, һайв[...] хэрэгтэй гэжэ вр[...] хонишод тэрэнэй га[...] хан, амаршалаа һэ[...]

Иигэжэ Кяхтын [...] хозой Ехэ-Нугын о[...] шод хэлэһэн үгэдэ [...] коммунис ёһоор а[...] ха юм.

— Һаяхан март [...] гэрһэн манай түр[...] нумэй шиидхэбэр[...] кита Сергеевичы [...] манай хонишод тан[...] хэнһөө һайшаана. [...] дэнэрэй урда ехэ [...] бигдана: 100 эхэ х[...] га абаха, хонин [...] грамм нооһо хайша[...] газар дээрэ кукур[...] шахуу центнер м[...] Тиихэдэ 32 мянга[...] олзо совхоздоо ор[...] нүхэр Гармаев хөө[...]

Хуби заяагаа [...] партитаяа холбожо[...] ажалай үргэн зам[...] тайгаар гэшхэһэн [...] Гармаевта амжалта[...] сэе.

...ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

...зарим округуудта ондоо тээшээ гаража ... депутадуудай орондо Бурядай АССР-эй ...овно Советтэ депутадуудые һунгаха һунгалтын үдэр тухай

...й АССР-эй Верховно... һунгаха' һунгалта ...имэй» 99-дэхи ста... ...хилдуулан, ондоо ...ража ошоһон депу... орондо Бурядай ... Верховно Советтэ ...тадуудые һунгаха ... 1962 оной майн 6-... ...есенидэ, иимэнүүд ... үнгэргэхэ:

Улан-Удэ городой Железнодорожно район

Һунгуулиин Пушкинска 12-дохи округто.

Һунгуулиин Красноармейскэ 13-дахи округто.

Мухаршэбэрэй аймаг

Һунгуулиин Мухаршэбэрэй 84-дэхи округто.

Хориин аймаг

Һунгуулиин Үдын 110-дахи округто.

...урядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

...урядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

..., Советүүдэй

... мартын 29.

Амжалтаяа арьбадхана

Байгалай леспромхозой модо бэлэдхэлэй «Золотой ключ» пунктынхид нёдондо жэлдэ муугаар ажаллажа, 37 мянган кубометр модо гүрэндөө дутуу үгэһэн юм. Иимэ ушар юунһээ тохёолдооб гэхэдэ, эндэхи хүтэлбэрилэгшэд шэнээр эмхидхэгдэһэн пунктда ёһотой туһаламжа хүргөөгүй, арга боломжонууд хэрэглэгдэдэггүй байгаа. Отологдоһон модо шэрэхэ харгы хэгдээгүй, тракторнуудаар дуталдаха ушар оло дахин үзэгдөө һэн.

Нёдондонойнгоо алдуу, дутагдалнуудые усадхан, тэдэнииие дабтахагүйн тула энэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө зохихо хэмжээн абтаа. Ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, бии байһан арга боломжоёо гүйсэд хэрэглэжэ эхилһэн тус пунктынхид январиингаа түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаһан байна. Һара соо 6 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ даабаритай аад, 6370 кубометр бэлэдхэжэ, 6 мянган кубометр модо шэрэжэ шадаа.

Түрүүн туйлагдаһан энэ амжалтань модошодые бүри ехэ туйлалтада зоригжуулба. Хараалагдаһан түсэб дүүргэхэһээ гадна, даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ шадаха байнабди гэжэ модошод этигэдэг болоо. Эхэ оронойнгоо шэнэ барилгануудые хэрэгтэй модоорнь хангаха зорилгоёо хэрэг дээрэнь бэелүүлхээр хүдэлмэришэн бүхэн оролдожо эхилээ.

Мүнөө модошодой дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ. Тиин түсэбөө дүүргэдэггүй бригаданууд үгы шахуу болонхой.

— Манай бригада даабаряа үдэр бүхэндэ үлүүлэн дүүргэнэ,—гэжэ модо хюрөөдэгшэ Иван Павлович Таюрский хөөрэнэ. Мартын 21-һээ бидэнэр апрелиин түсэбөөр ажаллажа эхилээ һэмди. Гэбэшье үшөө һайн дүн туйлажа болоомоор байгаа. Бригададамнай трактористын саг үргэлжэ ажалладаггүй дээрэһээ заримдаа бэрхэшээл тохёолдоно.

Бригада бүхэндэ трактористын байдаг һаа, бүри һайн дүн туйлагдаха һэн. Зарим бригадануудта хахад һара соо 10 гаран тракторист һэлгэгдэһэн байна. Иигэжэ нэгэ бригадаһаа нүгөөдэ бригадада зөөжэ ябадаг трактористнуудай ажалайнь бүтээсэ бага байдаг. Тиимэһээ тракторист бүхэниие тусхай бригадада ажаллахаар томилбол һураггүй дээрэ байха һэн.

Саашадаа бүри эршэмтэйгээр хүдэлхые модошод оролдоно. Иигэжэ энэ пунктынхид мартын хоёр арбан хоногой графигые уридшалан туйлаһан амжалтаяа бүри арьбадхажа байна.

Модошодой ажалые зүбөөр эмхидхээд, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлбэл, һара бүхэндэ түсэбөө уридшалан дүүргэжэ болохо гэжэ үнгэрһэн гурбан һарын хүдэлмэриин дүн харуулба.

Эршэтэ ажалаараа шалгардаг хүдэлмэришэд үдэр ерэхэ бүри олошоржо байна. Жэшээлхэдэ трактористнууд Юрий Климов, аха дүү Георгий, Николай Игумновтан, модо хюрөөдэгшэд Иван Таюрский, Николай Воронин болон бусад бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябанад.

М. Балаганский.

Үйлэдбэриин һуралсалда— үргэн дэлисэ

Республикын һургуулинууд болон профессиональнотехническэ училищинуудта үйлэдбэриин һуралсалай ямараар ябуулагдажа байһан тухай асуудалнуудаар зүблөөн һаяхан Улан-Удэдэ болоо. Тус зүблөөндэ республикын һургуулинууд, профессиональнотехническэ училищинуудай директорнууд, завучууд, багшанар хабаадалсаа.

Һургуулинууд болон профессионально-техническэ училищинуудта үйлэдбэриин һуралсалые КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор һайжаруулха тухай элидхэлнүүдые республикын гэгээрэлэй министр **Г. С. Дугаров,** профессионально-техническэ управлениин начальник **П. Ф. Томин** гэгшэд хэһэн байна. Улан-Удын нарин сэмбын фабрикын директор **К. П. Альцман** фабрика һургуули хоёрой холбоо барисаан тухай дэлгэрэнгыгээр хэлээ. «Совхоз—хүдөөгэй һургуулинуудай һурагшадай үйлэдбэриин һуралсалай түшэг тулгуури мүн» гэһэн элидхэл Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын совхозой директор **Л. Ц. Цыренов** хээ. Хориин аймагай Хэжэнгын дунда һургуулиин директор **Д. Г. Баяртуев** хүдөөгэй 11 жэлэй һургуулинуудай һурагшадай үйлэдбэриин һуралсал эмхидхэһэн дүй дүршэл тухай элидхэл хэбэ.

«Һурагшадай үйлэдбэриин бригада—һуралсалые ажалтай холбохо гол аргануудай нэгэниинь мүн» гэһэн асуудалаар гэгээрэлэй министрын орлогшо **А. В. Никоров** элидхэл хэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй январиин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, хүдөө ажахыда шухала хэрэгтэй механизаторнуудые олоор бэлэдхэхэ тухай хүдөө ажахын механизациин училищиин директор **О. Л. Литвинцев** элидхэл хээ.

Ургажа ябаа үетэниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ үйлэдбэриин һуралсалай айхабтар ехэ үүргэтэй байһые элидхэлшэд баран тэмдэглэжэ, республика дотор энэ хүдэлмэриин ямараар ябуулагдажа байһан тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ.

— Һуралсал үйлэдбэри хоёрые нягта холбоотой байлгаха тухай хөөрэлдөө эхилһээр бидэ үнинэйбди. Зүгөөр энэ хэрэг мүнөө болотор ёһотойгоор эмхидхэгдээгүй байһаар. Би барилгашадай № 2 училищиин ажал хүдэлмэриин ямараар ябуулагдажа байһан тухай хэдэн шүүмжэлхы һанамжа хэлэхэ хүсэлтэйб. Тус училищи мэргэжэл һайнтай хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлэн гаргаха зорилготой юм. Гэхэтэй хамта, тэрэ өөрынгөө уялгые гүйсэд дүүргэжэ шаданагүй. Энээнэй гол шалтагааниинь юун болоноб гэхэдэ, училищи материальна түхеэрэлгээр тон ядаруу. Тэрээндэ Зүүн Сибириин түмэр замай главна управлени ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй. Базова предприяти училищитай нягта холбоо барисаагүй. Үйлэдбэриин хэшээлнүүдые эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ байха мастерскойнуудгүй гээшэбди,—гээд № 2 барилгын училищиин түлөөлэгшэ нүхэр **Шаповалов** тэмдэглээ.

ВЛКСМ-эй Бурядай обкомой секретарь нүхэр **Цыремпилон** һурагшадые үйлэдбэриин һуралсалда шэлжүүлэлгые һайжаруулха талаар комсомолой эмхинүүдэй ямар хүдэлмэри ябуулжа байһан тухай тогтохо зуураа, һүүлэй үедэ тэдэнэй нилээд амжалта туйлаһаниие тэмдэглээ: — манай комсомолой эмхинүүд үйлэдбэритэй холбоогоо нилээд нягтаруулжа эхилэнхэй. Гэхэтэй хамта дутуу дунданууд яһала бии. Һурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд колхоз, совхоз, предприятинуудай зүгһөө һайса дэмжэгдэнэгүй. Энэнь тон гэмшэлтэй. Гадна һурагшадай үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй уулзалганууд эмхидхэгдэнэгүй шахуу, һургуулиинхид ажалай эрхим һайн дүй дүршэл гүнзэгыгөөр шудалнагүй. Илангаяа хүдэлмэришэдэй коллектив һурагшадтай холбоо барисаагаар һула байна,— гэжэ ВЛКСМ-эй Бурядай обкомой секретарь шүүмжэлхы һанамжаяа мэдүүлбэ.

Тэрэнэй хэлэһэниие зүбшөөхэтэйгөө хамта, Яруунын аймагай арадай гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр **Бадашкеев** һурагшадай мэргэжэлэ абалга тушаа үсөөн бэшэ тохёолдодог эбсэшэгүй ушарнуудые иимэ баримтаар зааба: — һургуулияа дүүргээд һурагшадай ажал хэжэ, ямар нэгэн мэргэжэл шудалха гэхэдэ, зарим ушарта түрэлхидынь арсажархина. Гэхэтэй хамта, мүнөө үедэ манай парти, правительство хүдөө ажахы хүгжөөлгые эрид һайжаруулха талаар шухала шиидхэбэринүүдые гарганхай. Тиимэһээ мүнөө колхоз совхозуудта малша-механизаторнууд, барилгашад, һаалишад, трактористнууд тон хэрэгтэй болоод байна гээшэ. Ушар иимэһээ түрэлхид үхибүүдэйнгээ ямар нэгэн мэргэжэл шэлэжэ абахада тэдээндэ зүбөөр хандаха зэргэтэй.

— Хүдөөгэй һургуулида һуралсалые үйлэдбэритэй элсүүлхэ хэрэгтэ дутагдалнууд тон олон. Һурагшадай ажал хүдэлмэридэ туһаламжа үзүүлхэ мэргэжэлтэд үгы шахуу. Туршалгын участогай газар мүн лэ бага. Техникээр дутамагбди. Энэ талаар хүдөө ажахын болон профессионально-техническэ училищинууд нилээд һайн арга боломжонуудтай,— гэжэ Загастайн дунда һургуулиин директор нүхэр **Нихуров** мэдүүлбэ.

Мүн бусадшье һургуулинуудай түлөөлэгшэд, колхоз, совхоз, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна болон комсомолой эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд үгэ хэлээ.

Суглаанда хабаадагшад һургуулинуудта үйлэдбэриин һуралсал саашадань һайжаруулха тухай республикын олониитэдэ хандалга нэгэн дуугаар баталан абаба.

Даши Дамбаев.

Түрэл оронон дотороһоо

(ТАСС-эй мэдээсэлнүүдһээ)

...КТОР-ЭМХИДХЭЛШЭ ...ЛХОЗ ЕРЭБЭ

...ройсна-нютагай үйлэдхозно-совхозно управ...узиин ССР) ажахы... хойноһоо жэгдэрэн ... хүдэлмэриие эхил... Мүнөө горох, сахарай ...арилга түлэг дундаа. ...һөө кукурузашад та...лханъ.

...удай олон тоото меха...тай хамта тарвалан инспектор-эмхидхэлшэд ... Тэдэнэй зуурушалгаар ...хозууд «хэрэггүй» ...хаягдаһан 8 мянган ...р элдүүрилжэ эхилэг... газарай зариманиинь ...ригдаха юм.

... управлениин зоной ...та пропашной таряа...р 5 дахин үргэдхэгдэ...

...ЫН ТОМО ИНДУСТРИ

...ска областьдо хүсэ ...гын индустри бай... Эндэхи гэр барилгын ... коллектив түрүүшын ... хэдэн гэрнүүдые ... Энэ предприятиин түн...нууд 48 квартиратай ...элмэриин 15 үдэрэй ...үлүүлнэ.

...ын томо армосиликат... барилгын силикатна ...ые бэлдэдэг Волго...бинат үйлэдбэрилдэг ...гээр 20 гаран олон ...уд бодхогдоо. Мүнөө ... гэр баридаг үшөө ...ияти баригдажа бай...

...РБАН МЯНГА

...р» гэжэ машина бү...ожсио автозаводой...—10 С» гэжэ тракто...гадахи ашаа шэрэдэг ... бүтээбэ. Мүнөө жэл ...тиин коллектив хү... 15 мянган тиимэ ... эльгээхэ юм. Энэнь ...до орходоо 3 да... Заводой хүдэлмэ...С-эй ЦК-гэй мартын ...идхэбэринүүдтэ ха... байгша ондо түсэб... тракторай үшөө нэгэ ... шэрэдэг тэргэнүү... гэһэн уялга абаба.

...ХАХАД ДАХИН

... үргэн уужам таряа... ...барай хүдэлмэри тү... Республикын урда ...нуудай һүүлээр ... колхоз, совхозууд, ...һоо 3—6 хоногоор ... кукурузын тарилгые ... таригдаха зуун ...р талмай механизированнэ звенонууд элдүүрилхэ юм.

Нэгэ доро хоер тээһээнь—Орджоникидзе, Тбилисиһээ ставропольско газ Грузи абаашагдаха юм.

215 километр зайда 500—700 миллиметр бүдүүнтэй сорго табигдажа байна. Энэ газопровод 9 тоннель соогуур гараха юм. Тэдэнэй эгээ утань 433 метр болохо. Зураг дээрэ: гагнуургшан Павел Бондаренко. Халаанайнгаа даабари тэрэ хоер дахин шахуу дүүргэнэ.

ТАСС-эй Фотохронико.

ХҮСЭ ЕХЭТЭЙ ЭЛЕКТРОПЕЭШЭН

Манай срон дотор эгээл хүсэ ехэтэй электропеэшэнгүүдэй нэгэн—Челябинска металлургическа заводто бүтээгдэбэ. Энэ шэнэ пеэшэн жэл бүри хэдэн арбаад мянган тонно эрхим шанартай булад хайлуулха аргатай.

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР

Белгородско областиин «Кмаруда» комбинадай хүдэлмэришэд ажалайнгаа эршые үдэр бүри шангадхана. Энэ предприятиин коллектив миллион 200 тонно металлургическа түүхэй эд үгөө. Энэнь квартальна түсэбһөө 20 мянган гаран тонно ехэ болоно.

АРАДАЙ ТЕАТР

А. Салынскын «Барабанщица» гэжэ зүжэг табилгаар үшөө нэгэ арадай театр нээгдэбэ. Энэмнай Алтайн хизаарта зургаадахинь болоно. Тэрэ Культурын байшангай драматическа коллективэй хүсөөр эмхидхэгдээ юм. Үнгэрһэн үе соо уран һайханай бүлгэмэй артистнар ород классигуудай болон совет драматургнуудай 80 гаран зүжэгүүдые табяа.

БОЛЗОРҺОО УРИД

Павлодарай «Жилстрой» трестын коллектив кварталайнгаа түсэб болзорһоо урид дүүргэбэ. Нёдондоной энэ үеынхитэй жэшэхэдэ нэгэ хахад дахин ехэ гэр байра ашаглалгада үгтөө.

УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭБЭ

НИЖНЕ-ТАГИЛ. (Свердловско область) Высокогорско рудоуправлениин горнягууд мартын 30-да квартальна түсэбөө дүүргээ.

Афанасий Волченковой хүтэлбэрилдэг экскаваторщигуудай бригада социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

УРАН ҺАЙХАНАЙ ХАРАЛГА

БРЯНСК. Эндэ хүдөөгэй клубууд болон Культурын байшангуудай агитационно-уран һайханай бригадануудай харалга болобо. Мүнөө область дотор 300 гаран агитбригада хүдэлдэг юм.

...бан хоногоор уридлаба

...ын модоной за...ликымнай түрүү ...уудай тоодо ...сороо оролсоно. ...эл бүри гүрэнэй ... амжалтатайгаар ... Мүн 1961 оной ...ан социалис уял...рэг дээрээ бэе...һэн.

... зүбөөр эмхидхэ...эриин нэгэшье ...ин үнгэргэхэ...оролдоһон заво...мэришэд жэлэй ... кварталай түсэ...оонь гурбан хо...шалан дүүргээ. ...арталайнгаа тү...ур 700 кубометр ...ай хюрөөдэмэл ... Тэрэнэй 400 ку... вагон бүтээлгэдэ ... эрхим шанар... болоно. Мүн ...й модо хюрөө...болзорһоо урид ...үргэгдээ.

Модо ашаалгын цехын хүдэлмэришэд (начальнигынь нүхэр Гусляков) графигаа холо уридлан ажаллана. Тэдэнэр кварталайнгаа түсэбые болзорһоонь табан хоногоор урид дүүргээд, даабариһаа гадуур 60 вагон модо ашажа, ондоо экономическа районуудта эльгээбэ. Модо ашагшад бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Жэшээлхэдэ, Александр Роговой даадаг модо ашагшад коммунис ажалай бригадын хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэлсөөд, даабаряа үдэр бүхэндэ 140—150 процент дүүргэнэ.

Модо хюрөөдэлгын цехын хүдэлмэришэдэй дундаһаа Александр Атрошкеевэй даадаг бригада түрүүлжэ ябана. Тус бригада мүн лэ коммунис ажалай бригадын нэрэ солотой болоһон. Бригадын гэшүүн бүхэн нормоёо 110—115 процент хүргэтэр дүүргэнэ.

Д. Аюшеев.

ТЕХНИКЫН ТҮЛӨӨ ХЭН ХАРЮУСАХАБ?

«Знамя Ленина» колхозой центрһээ хоёр модоной газарта Мухаршэбэрһээ Улан-Удэ ороһон харгын хажуу тээ кабинадаа хүрэтэр саһанда дараг-дашаһан «С-80» маркын трактор холоһоо харагдадаг. Хэнэй, ямар ажахын трактор аад, эндэ эзэгүй хэбтэдэг хаб гэжэ тус колхозой главна бухгалтер Д. Цыбикмитовһээ асуухада, тэрэ иигэжэ хэлэнэ:

— Тэрэ трактортнай манай колхозой юумэл. 1952 ондо Гашейн МТС-һээ 2150 түхэригөөр худалдажа абаа зомди. 4-дэхи отделениин мэдэлдэ юм даа.

Эгээл иимээр трактор, машина болон хүдөө ажахын бусад зэр зэмсэгтээ эзэн бусаар, хайша хэрэгээр хандагшадые хуулиин харюусалгада хабаадуулха тухай үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 29-дэ СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ гараһан байна. Тус указай хэблэлдэ толилогдоһонһоо хойшо нилээн саг үнгэрөө. Ажахы бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд, механизаторнууд хээрэ орхигдошоһон машина, техникэ, зэр зэмсэгээ суглуулжа һайнаар хадагалхаар байгаа. Үнэндөө мүнөө болотор поли дээрэ намар орхигдошоһон хүдөө ажахын элдэб зэр зэмсэгүүд хэбтэһээр.

Аймагай колхоз, совхозуудта машина, техникэ болон бусад хүдөө ажахын зэр зэмсэгүүд ямараар харууһалагданаб, таряа хуряалгын һүүлээр гаражда хэр суглуулагдажа хадагалагдааб, техникэ хүн бүхэндэ даалгагдажа үгтөө гү гэжэ аймагай прокуратура гүрэнэй техническэ харалгын инспектор Алимовтай хоёр дахин шалгажа үзөө. Шалгалтаар машина техникэ болон бусад жэжэ зэр зэбсэгүүдтэ эзэн бусаар, хайша хэрэгээр хандадаг ушар ажахы бүхэндэ олдоо. Нэн түрүүн колхоз, совхоз болон бусад организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө механизаторнуудай дунда СССР-эй Верховно Советэй Указ тухай ойлгууламжын, эмхидхэлэй хүдэлмэри тон мууса ябуулагдана. Аймагай алишье ажахын МТМ-эй гаражда эли тодо газарта тэрэ Указ хадагдаагүй. Ушар иимэһээ олонхи механизаторнууд тус Указ тушаа һайн мэдэхэгүй байна.

Илангаяа «Знамя Ленина» колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Семенов, главна инженерынь нүхэр Цыденов) трактор, машина болон бусад хүдөө ажахын зэр зэмсэгүүд тон муугаар хадагалагдана. Колхозой бригада бүхэндэ, айлай газаагуур шье комбайн, сеялкэ, плуг, культиваторнууд саһа, шорой тооһондо дарагдажа, нойтонһоо жэбэржэ хэбтэдэг. Комбайнуудһаа резинэнь һула болгогдоогүй, арилгагдаашьегүй байха юм.

Мүн «Коммунизм», «Забайкалец» колхозуудай поли дээрэ хоёр «С-6» түхэлэй комбайн таряанай һүүлээр тэндээ орхигдошонхой.

«Мүнөө тэндэһээнь тэдэниие асарха аргагүй. Саһанай хайлахада асархабди» гэжэ хүтэлбэрилэгшэдынь мэдүүлдэг. «Эрдэм» совхоздо «ДТ-20» түхэлэй 5 тракторнуудһаа олон частьнуудынь абташанхай. Хэнэй, ямаршье хэрэгээр абаһыень мэдэхын аргагүй.

Мүн иимэрхүү байдал хаа хаанагүй олон. Мүнөө ... хабарай тарилга эхилхэнь. Бии байгаа машина, техникээ һайнаар ашаглажа, баян ургасын түлөө тэмсэхэ сагнай ойртобо. Теэд машина, техникэдээ хайша хэрэгээр хандажа байбал, абаһан уялгаяа дүүргэхэмнай бэрхэтэй. Манай прокуратура тус Указаар олон хөөрэлдөө, элидхэл хээ.

Мүн машина, техникын бүридхэл ажахы бүхэндэ муугаар хэгдэнэ, хүдэлжэ болохоор трактор, машинанууд сагһаа урид голодһондо гаргагдашана. Зарим ушарта тэдэнь тоогоороо олон байгаад, үнэндөө хүртэнэгүй.

Х. Ангархаев,

Мухаршэбэрэй аймагай прокурор.

Улан-Удын № 1 интернат-һургуулиин оёдолой мастерскойдо ороходо нилээд һонирхолтой. Тэндэ оедолой гушаад машинанууд худлжэ, үхибүүд өөһэдөө һурагшадай хубсаһа, фартугуудые, подушкын бүреэһэ, спортивна костюмуудые болон бусад олон янзын хубсаһа оедог юм. Гадна оелгын болон моделированиин теори шэнжэлэн үзэгдэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: оёлго заадаг багша нүхэр З. Н. Долгинова хэшээл үнгэргэжэ байна.

„УЛААН БУРГААҺАДТА"—ОНСО АНХАРАЛ

(Улан-Удэ городой гэр байрын 1-дэхи управлениин дэргэдэхи түрэлхидэй советэй хүдэлмэри тухай)

...Һуралсалай жэлэй һүүлшын хонхын жэнгирэмсээр, согтой, золтой багашуул дарья табилдан, барагдашагүй хүхюу баяртайнууд гэр гэртээ бусадаг гээшэ ааб даа. Тиигэнгүй яахаб. Нэгэдэхеэр, тэдэнэр эрдэм ухаанай орьёл өөлэ үшөө нэгэ зоримгой алхам хээд, иимэ омогтой ябана бшуу. Хоёрдохёор, түрэлхидынь зунайнь амаралтые яажа ашагтай туһатайгаар, һонирхолтой сэнгэлигээр үнгэргэхэ тушаа бодомжолнод ха юм. Энэ ушарта Улан-Удын гэр байрын 1-дэхи управлениин дэргэдэхи түрэлхидэй совет һайнаар хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэе.

Городой гол гудамжа — Ленинэй үйлсын № 31 гэр байрын газаа һурагшадай нэгэтэшье хэхэ юумэеэ оложо ядан байхыень харахагүйт. Эндэхи түрэлхидэй советэй эдэбхитэй хүтэлбэрилэгшэ Г. М. Маркова үхибүүдэй һонирхомо юумэ олоһон лэ байдаг. Жэшээлхэдэ, «Үхибүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри улэмжэ һайнаар ябуулха, гэр байра, үйлсэ гудамжын ариг сэбэрэй түлөө мүрысөө» гэһэн бүхэроссин конкурсдо дурсагдаһан түрэлхидэй комитет эдэбхитэйгээр хам оролсоо бэлэй.

Энэ хэрэгтэ түрэлхитэдһөө гадна, һургуулиин наһанай үхибүүдые хабаадуулжа шадаһан. Хамтынгаа хүсөөр үйлсэ талынгаа газаа досоохиие сэбэрлэһэн, 2000 үнгын һайхан сэсэг ногоо тариһан байха юм.

Үхибүүдэй үүсхэлээр, түрэлхидэйнь дэмжэлгэ туһаламжатайгаар хүүгэдэй тусгаар талмай гэр байра шадараа байгуулаад, нэгэтэ амаралтын үдэр баяр ёһололой оршон байдалда тэндээ лагерь нээһэн байгаа. Мүн энэшье жэлдэ энэ заншалта ёһололоо үргэлжэлүүлхэ байна.

Гадна хүүгэдэй багаһаа хойшо элүүр солбоноор урган хүмүүжэхынь тула элдэб зүйлэй зугаа наада эмхидхэдэг, тусгаарлан хэлэбэл, городки, волейбол, баскетбол, футбол болон уһанда тамаруулжа һургаха гэхэ мэтэшэлэн. Мүнөөдөө байд гээд лэ спортивна һорёонуудые үнгэргэдэг болонхой. Хүн болохо багаһаа гэжэ дэмы хэлсээгүй юм ааб даа. Ошон ошотороо эдээн сооһоо эрхим спортсменүүдшье дэбжэн гаража магад.

Хизаар оронойнгоо барагдашагүй баялигтай болоод, мүн түүхэтэ газар нютагуудтай танилсуулхын зорилгоор, түрэлхидэй комитет дүтэ шадархи хада уула, үзэсхэлэнтэ һайхан уһа мүрэнэй эрьеэр аяншалга эмхидхэдэг. Һонирхомоор үшөө юутэйб гэхэдэ, тэдэнэр байд гээд лэ ахамад хүнүүдтэй уулзалга хэдэг заншалтай. Зарим тэды жэшээ дурдая. Хизаар ороноо шэнжэлхэ музейн хүдэлмэрилэгшэ И. В. Ченкироз урдань арад зониие мунхаруулжа байгаа церковэй манай эндэ хэйшан гээд бии болоһон тухай, пенсионерка Е. В. Яцевилло — хуушан ба мүнөө үеын Улан-Удэ тухай, геологоуправлениин хүдэлмэрилэгшэ Д. В. Алексеева болон бусад Бурят оронойнгоо баялиг, тэдэниие яажа ашаглаха тухай хөөрэжэ һонирхуулһан.

Дурсагдаһан түрэлхидэй комитедэй элдэб һонирхолтой наада зугаа үүсхэл эмхидхэхэһээ гадна, тэдэндэ ажалай дүршэл олгохо хэрэгтэ онсо анхардагынь һайшаалтай. Юу хээб гэхэдэ, өөһэдынгөө хүсөөр дархалалгын мастерской эмхидхээ. Эдэнэй арюун хүсэл эрмэлзэлыень тэндэхи гэр байрын управлени һайшаан дэмжэхэ зуураа, материальна туһаламжа үзүүлһэн байха юм. Мүнөө үхибүүд һургуулиһаа гадуур, гар үзүүрэй урлалгын хүдэлмэри бэеэ даагаад хэдэг болонхой. Саашадаашье иимэ гол хараа шэглэлтэй.

...Энэ хабарай солгёон аялга эдирхэн багашуулай зүрхэ сэдьхэл ээлһээр унихэнэй. Жаргамэ гоё зунай сагай улам дүтэлхэ бүри, тэдэнэр далита һайхан хүсэл, бодолдо абтана. Эдэ бүгэдэ тушаа дурсагдаһан түрэлхидэй комитет һонирхолтой хэмжээ ябуулгануудые бодомжолжо байнхай.

Д. Булнаев.

ХИЛЫН САААНАҺАА

Гватемалын патриодууд хаалтада байна. Зонхилогшо Убико гүшын, арад зондоо урбагша Армасай, США-гэй табимал президент Идигорас Фуэнтесэй үедэйхэ тэндэхи патриодууд түрмэдэ хаалтатай байһаар.

ТАСС-эй фотохронико.

Засагай шэнэ органууд хүдэлмэреэ эхилбэ

ПАРИЖ, мартын 31. (ТАСС). Эвианска хэлсээнүүдэй ёһоор Алжирта байгуулагдаһан саг зуурын гүйсэдхэхы орган хүдэлмэреэ эхилээ. Дайн байлдаанай болоулагдаһанай һүүлээр алжир арадай өөрыгөө хүсэдөөр тодорхойлхо хүрэтэрхи үе соо шухала үүргэ дүүргэхэ ёһотой энэ органой түрүүшын заседани үсэгэлдэр Алжир городто болоо.

Саг зуурын гүйсэдхэхэ орган хадаа энэ үе соо Алжирые захиргаанай талаар хүтэлбэрилхэ, нииитын һэо гүрим сахиха, тэрэшэлэн алжир арадай өөрыгөө тодорхойлхо тушаа бүгэдэ арадай асуулта үнгэргэлгые бэлэдхэхэ ёһотой юм гэжэ мэдээжэ.

Алжирта саг зуурын гүйсэдхэхы органие байгуулха хэрэгтэ һаад ушаруулха зорилгоор ОАС-эй хэһэн бүхы һэлэгнэгүүд урагшагүйдөө. Энэ хадаа Баб-эль-Уэд гэжэ районда зэбсэгтэ үймөө үүдхэхэ һэдэлгэ һаяхан гаргаад, урагшагүйдэһэн фашистнуудай шэнэ диилдэлгэ болоно гэжэ нютагай политическэ ажаглагшад тоолоно.

Алжирай нютаг зониие алажа хюдажа хороо гаргахые оасайхид һэдэнэ. Тиихэдээ ямаршье муухай арга хэрэглэхээ сээрлэнэгүй. Амгалан һуухан араб зониие алаха хюдахын тулада арабуудай һуудаг кварталнуудые тэдэнэр автомашинуудаар, пулемедуудаар, зарим ушарта миномедуудаар буудана. Энэ хадаа Алжиртахи гашуудалта байдалай нэгэ хубинь болоһоор үнинэй.

Үсэгэлдэр фашистнууд Алжирта арбан таба дахин хорлолто хээ. Тэрээнһээ уламжалан ямаршье гэм зэмэгүй 13 алжирайхид алуулаа, 17 хүн шархатаа.

Алжир городто фашистска бандидууд илангаяа эдэбхитэйгээр хорото аша гаргаад, полициинхидэй, жандармериин намнахадань хилбараар тэрьелэн үгы болодог, «турьм» сахигшадай хамар доробоонь хулгай хэжэ байдаг (жэшээлхэдэ оасайхид үсэгэлдэр үшөө 12,5 үлүүтэй миллион хүүшан франк хулгайлаа). «Хэтэрмэ» этэгээдүүдые дарахын тулада Франциин засагаархид ёһотой шанга хэмжээ абанагүй гэжэ Парижай газетэнүүдэй шэнжэлэгшэдэй һанамжа дахяад гэршэлжэ үгэнэ.

Аргентинадахи байдал

НЬЮ-ЙОРК, мартын 31. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын Буэнос-Айресһаа дамжуулһанай ёһоор Аргентинын президентын тушаалда Хосе Мариа Гидо гэгшын оро-һон тушаа хуулита ёһолол үсэгэлдэр болоо. Гидын энэ тушаалда ороод байхада «сэрэгэйхид һэрэмжэтэйгээр ажаглан хараҗа» байха юм гэжэ агентство мэдээсэнэ. Сэрэгэйхидэй табиһан хэдэн эрилтэнүүдые, тэрэ тоодо коммунистическэ болон перонистскэ хэблэлые хуули бусын гэжэ соносхохо, оронойбүхы провинцинуудта правительствын этигэмжэтэйдые томилхо гэһэн эрилтэнүүдые Гидо зүбшөөгөө гэжэ бэшэнэ.

Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар ООН-эй комитедтэ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Замбуулинай дайдые амгалан ёһоор хэрэглэхэ талаар ООН-эй комитедтэ мартын 19-дэ эхилһэн юрэнхы хөөрэлдөөн мартын 29-дэ дүүрөө. Комитедэй бүхы 28 гэшүүн, тэрэ тоодо СССР-эй, США-гэй, Болгариин, Венгриин, Чехословакиин, Польшын, Румыниин, МНР-эй, Англиин, ОАР-эй, Индиин, Японой, Бразилиин түлөөлэгшэд үгэ хэлээ. Ажаглагшад болоходо комитедэй заседанинуудта хабаадалсаһан Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар уласхоорондын комиссиин (КОСПАР), Электрохолбоо барисаанай уласхоорондын союзай, Бүхэдэлхэйн метеорологическа организациин болон Гэгээрэлэй, эрдэм ухаанай болон соёл болбосролой асуудалнуудаар Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин (ЮНЕСКО) түлөөлэгшэд мүн лэ үгэ хэлээ.

Замбуулинай дайдые шэнжэлэн мэдэхэ, амгалан ёһоор хэрэглэхэ тухай асуудалаар Советскэ правительствые толгойлогшо Н. С. Хрущев США-гэй президент Кеннеди хоёрой абалсаһан бэшэгүүдэй комитедэй хүдэлмэридэ ехэ туһа нэмэри боложо үгөө. Замбуулинай дайдые шэнжэлэн мэдэхэ талаар уласхоорондын харилсаа байгуулха тухай тодорхой дурадхалнууд Н. С. Хрущевой бэшэг соо оруулагдаһан байна. Эдэ дурадхалнуудтань комитедэй гэшүүд ехэ анхарал хандуулаа. Дурсагдаһан бэшэг ООН-эй хуулита документ болгогдон толилогдоһон байна.

Замбуулинай дайдые шэнжэлэн мэдэхэ талаар ООН-эй комитедэй түрүүлэгшэ Мач (Австри) гэгшын хэһэн мэдүүлгэ комитедэй мартын 29-нэй заседани дээрэ һайшаагдаһан байгаа. Тэрээн соонь иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. «СССР-эй Министрнүүдэй Совет түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев США-гэй президент Кеннеди хоёрой абалсаһан бэшэгүүдээр гүнзэгы ехээр һанаа хананги байһанаа үгэ хэлэһэн олон түлөөлэгшэд элирхэйлэн мэдүүлһэн байна». Бэшэгүүд соо элирхэйлэгдэһэн, тэрэшэлэн үгэ хэлэһэн делегадуудай һанамжалһан дурадхалнуудые нарина шэнжэлхын тулада хоёр подкомитет: научно-техническэ подкомитет, хуули ёноной подкомитет байгуулагдаа. Эдэ подкомитедүүдтэ замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар ООН-эй комитедэй бүхы гэшүүд оролсоно гэжэ түрүүлэгшэ мэдээсэв. «Замбуулинай дайдые шэнжэлэн мэдэхэ, амгалан ёһоор хэрэглэхэ талаар тусхай эмхи зургаануудай, правительственна болон правительственна бэшэ организацинуудай ажалябуулгые тааралдуулха гэһэшэ комитедэй хүдэлмэриин зорилго болоно, замбуулинай дайдые шэнжэлэн мэдэлгэдэ хамаатай хүдэлмэриин талаар уласхоорондын харилсаан ажаллагые урмашуулха хэмжээнүүдые хаража үзэлгэдэ туһалхаар комитедэй хүдэлмэри эмхидхэгдэхэ ёһотой гэһэн тобшолол комитедэй гэшүүд нэгэн һаналтайгаар хэһэн байна» гэжэ комитедэй түрүүлэгшэ онсолон тэмдэглээ.

Замбуулинай дайдые шэнжэлэн мэдэхэ, хүрэлгэхэ талаар уласхоорондын харилсаа холбоо бэхижүүлхээр Советскэ Союзай бэлэн байһые советскэ делегаци комитедэй заседанинуудай үедэ харуулха зуураа, замбуулинай дайда руу Советскэ Союзай табиһан хэмэл одонууд тухай, тэрэ тоодо советскэ космонавтнууд Юрий Гагаринай, Герман Титовой ниидэлгэнүүд тухай дэлгэрэнгы мэдээсэлнүүдые Генеральна Ассамблейн XVI сессиин резолюцинуудай ёһоор ООН-эй органуудта бүридхэлдэ абахын тулада дамжуулан үгөө. Америкын делегаци мүн лэ иимэ мэдээсэл дамжуулан үгэһэн байна. Гэбэшье Гленнын ниидэлгэ тухай мэдээсэлүүд тэрээн соонь оруулагдаагүй байха юм. Тиихэдээ, замда гаргагдаһан аад, тэндээ үлэһэн лэ хэмэл олонууд тухай мэдээсэлнүүдые ООН-эй органуудта бүридхэлдэ оруулха хүсэлэнтэйбди гэжэ США тайлбарилһан байна. Энээнһээ уламжалан замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар комитедэй гэшүүд гайхаһан, соёрдоһон байха юм. Юуб гэхэдэ, ООН-эй XVI сессиин резолюцинуудай заабаринуудые дүүргэхэһээ США-гэй арсаһан ушар замбуулинай дайдые сэрэгэй зорилгоор хэрэглэхэ агаартай зандаа үлэхые Холбоото Штадуудай эрмэлзээнэ гэжэ харгадаһан байха юм.

Комитедэй бүхы гэшүүдэй зүбшөөлөөр комитедэй удаадахи заседание энэ оной августа гү, али сентябрь һарада зарлаха гэһэн шиидхэбэри абааб гээд замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар ООН-эй комитедэй түрүүлэгшэ Мач мартын 29-нэй заседаниин дүүрэхэдэ соносхоһон байна.

Алууршад саазалуулха болобо

ПАРИЖ, мартын 31. (ТАСС). Алжирта 1961 оной майн 31-дэ полициин комиссар Гавури гэгшые эрлиг муухайгаар алалгада хабаадалсаһан ОАС-эй бүлэг гэмтэд тушаа Парижай сэрэгэй трибунал үсэгэлдэр шиидхэбэри гаргаа. Тэдэнэй хоёрынь — Довкар, Пьегт гэгшэд саазалуулан алуулха, дүрбэнинь элдэб болзорнууд соо түрмэдэ хаагдаха, хоёрынь бүхы наһан соогоо хаалтада һууха болоо.

Уласхоорондын шэнжэлэл

УРМА БАЯРГҮЙ ОЙ

Латиин Америкэдэ туһаламжа үзүүлхэ программа гэдэгые США-гэй правительствын соносхоһоор жэл болоо. Энэнь «Дэбжэлтын түлөө союз» гэһэн гоё нэрэтэй юм. Латиин Америкын оронуудые али бүхы гасалан бэрхэшээлнүүдһээ абарха ямаршьеб «шэди» гэһэн хэбэртэйгээр энэ программые Вашингтон тэрэ сагһаа хойшо магтан харуулхые оролдодог байгаа. Гэбэшье энэ «союзай» түрүүшын жэлэй ойн мартда тэмдэглэлгэ США-да, илангаяа бүмбэрсэг дэлхэйн баруун талын хахадай урда зүгэйдэхи оронуудта баяр баясхалан түрүүлээгүй.

«Дэбжэлтын түлөө союз» гэдэгээр Латиин Америкын арадуудай нилээд горьтой хубиин һанаа сэдьхэлые эзэлээгүй байһан баримта илангаяа урмагүй» гээд «Вашингтон пост энд таймс геральд» газетэ тэмдэглэнэ. Сэхэ руунь хэлэхэдэ, Холбоото Штадуудай дэлхэйн энэ хубида Хойто Америкын монополинуудай байдалые хэбээрнь үлөөхэ, бэхижүүлхэ үүргэтэй шэнэ программынгаа империалистическэ шэнжэтэй байһые далдалжа шадаагүй. Латиин Америкэдэ улам ехээр дэлгэржэ байһан национально-сүлөөлэлгын хүдэлөөндэ тиимэ ехэ һаад түбэг татажашье шадаагүй.

Гватемалада буһалгаан болоно, эндэхи арад Хойто Америкын табималнуудай засагта эсэргүү тэмсэл хэнэ. Хашалта хэрээлтын хэгдэдэр болобошье, үнгэрэгшэ жэлэй декабрьда болоһон һунгалтые правительствын хуурмагаар үнгэргэһые эсэргүүсэһэн демонстрацинууд болон забастовконууд бүхы март һара соо орон дотор үргэлжэлһэн байна. Гватемалын хойто болон зүүн-хойто хубинуудта партизануудай тэмсэлэй эдэбхитэй боложо байһан тухай мэдээсэлнүүд ороно.

Правительствын хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэдэг партизануудай отрядуудай Венесуэлын элдэб провинцинуудта бии байһые США-гэй нефтиин монополинуудтай нягта холбоотой энэ ороной правительствые һаяхан мэдэрхэ баатай болоһон байна.

Эквадорто тараашад улам ехээр байлгаална. Америкын «Юнайтед фрут» гэжэ үрэ жэмсэй монополиин газарые булаан абаһан тараашад тэдэниие хэжэнэ талаар абтаһан хэмжээнүүдтэ шангга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ. Куба тушаа Вашингтоной бэелүүлдэг әәрхэг түримхэй политикые дэмжэлгэдэ эсэргүүсэн, США-гэй монополинуудай эзэрхэлгэдэ эсэргүүсэн, «Дэбжэлтын түлөө союз» гэдэгээр дамжуулан харилсаа холбоо байгуулгада эсэргүүсэн Латиин Америкын арадууд хаа хаанагүй тэмсэл хэнэ. «Энэ союзда, энэ программада би этигэнэгүйб. Эдэниие манай зонхилогшод угаа ехээр магтадаг байһан юм. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр түрүүшын ээлжээндэ Холбоото Штадуудай аша туһые харадаг, удаань өөһэдынгөө оронуудай аша туһые харадаг байна бшуу» гэжэ Венесуэлын элитэ ажал ябуулагша, парламентын депутат Умберт Бартоли хэлэһэн байгаа. «Туһаламжа» үзүүлхэ Америкын программа хадаа «Манай баялигые һорон татажа абаха» бэлүүр болоно гэжэ Бразилиин томо штадай губернатор Леонел Бризола жэшээлэн гоёожо хэлэһэн байха юм.

Аргентинэдэ болоһон ушарнууд энэ программада илангаяа ехэ сохилто боложо үгөө. Мүнөө энэ орондо сэрэгэйхид гүрэнэй урбалта хээд байна. Мартын 18-да эндэ һунгалтын болоходо доторой хархис этэгээдүүд, Америкын талаһаа тэдэниие дэмжэгшэд урагшагүйдэһэн байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо Аргентинэдэхи байдал шахардуу шанга болоно эхилээ. Хамтаараа ябуулга хэһэн оппозиционно партинууд илалта түйлаһан байгаа. Урдань хоригдоһон перонистнуудай парти Аргентинын национальна бүрин эрхэтэй, бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлхэ программатай байһан дээрэһээ зүүнэй үзэл баримталгаар хүсэнүүдэй зүгһөө дэмжэгдэһэн байха юм. Перонистнууд губернаторнуудай 14 тушаалһаа 10-ынь, национальна конгрессэй депутадуудай 86 һууриин 45-ынь эзэлһэн байна. США-гэй зээргээ түримхэй политикые элишэлдэг кандидадууд һунгагшадай зүгһөө эгээн лэ ехээр дэмжэгээ.

Аргентинын һунгагшад иигэжэ дуугаа үгэхэдөө, президент Фрондисиин хараа шэглэлдэ, тэрэнэй экономическа болон социальна программада, Вашингтоной үмэнэ һаймһардаг политикада яһала эли тодо сэгнэлтэ үгөө гэшэ. һунгалтын болохын урдахануур Фрондисидэ США гэнтэ урьһаламжа үгэжэрхёо. Энээнһээнь һанаашадань орходоо тад ондоо үрэ гараһан байна. Америкын урьһаламжа Кубатай харилсаагаа таһалдуулха тухай Аргентинын правительствые шиидхэбэри хоёр хоорондоо сэхэ холбоотой гэжэ үзэлгүүлхэдэнь һунгагшадта тиимэ бэрхэтэй бэшэ байгаа.

һунгалтын үрэ дүнгэй өөһэдэнь тааруугүй байшаһые заһаруулхын тулада хархис этэгээдүүд бүхы хүсэ шадалаа зорюулаа. Мэхэ гохоһуудые хэрэглэжэ эхилээ. Хэблэлэй мэдээсэлэнэй ёһоор энээнэй США-һаа Аргентинэдэ байдаг элшэн сайд Макклинток хабаадалсаһан байна. Правительствын урагшагүйдэһэн зарим провинцинуудые хиналтада абахыень президент Фрондиси һунгалтын хойто үдэр сэрэгэй засагаархидта даалгаһан байгаа. Забастовконууд, олониитын бүсад хүдэлөөнүүд һунгалтын үрэ дүнгүүдые арад зоной хамгаалхаар бэлэн байһые харуулаа. Зүгөөр перонистнуудай хүтэлбэрилэгшэдэй маргалта нүлөө үзүүлһэн байгаа. Арадай хүдэлөөнэй тон ехээр дэлгэрхэһээ түбэгшэһэн дээрэһээ тэдэнэр энэ хүдэлөөнөө һуларуулһан байгаа. Тэрэниень хархис этэгээдүүд һамбаашалаа. Түрүүшээр коалиционно правительство байгуулха тухай Фрондиси сэрэгэйхидтэй үгээ ойлголсоо. Энэнь США-гэй аша туһада тааруу байгаа бшуу. Фрондисиин толгойлхо иимэ правительство хиналтаяа хүшаарань үлөөжэ шадаха гэжэ хархис этэгээдүүд этигэдэггүй байба. Сэрэгэй шанга засаг тогтоохые сэрэгэйхид баадхаа. Тиигэжэ байтараа тэдэнэр Фрондисиие президентын тушаалһаа гаргаад, сэрэгэй урбалта хэһэн байна.

Мүнөө олон юумэ хүсэд эли болоогүй байһаар. Зүгөөр Аргентинэдэхи байдал шахардуу шанга зангаараа. Яба хэзээшье һүүлэй үдэрнүүдтэ болоһон ушарнууд «Дэбжэлтын түлөө союзай» үмхирэн хосороо байһые үшөө дахин гэршэлэн харуулба.

САААШАНХИ ХАРАА ЗАМУУДЫНЬ ХАРАНХЫ БАЛАР

Холбоото Штадуудай доторойн байдалда һайхашаамаар юумэн харагданагүй. һүүлшын һунгалтануудай үедэ демократуудай үгэһэн найдуулганууудай дүүргэгдэхэншье харагданагүй. США-гэй экономикые жэл бүхэндэ 5 процентээр дэбжээхэ арга боломжо бии гэжэ Америкын хэблэл мүнөө этигэхээ болижо байна. Иимэ дэбжэлтэ хангахабди гэжэ 1960 оной һунгалтын урда тээхи кампаниин үедэ мүнөөнэй президент гоё гоёор хэлэдэг байһан юм. «США-гэй үйлэдбэриин жэлдээ 4—4,5 процентээр ургаха болоо һаань, США өөрынгөө доторой хэрэглэмжэнүүдые уласхоорондын уялганууудые хангажа шадахагүй» гэжэ мэн һаяхан, январь һарада конгрессто эльгээһэн бэшэг соогоо Кеннеди онсолон тэмдэглэһэн байна. Мүнөө хэдэхэн һарын үнгэрөөд байхада президентын найдабарииe зүбшөөхэ хүн хомор болонхой.

«Экономическа дэбжэлтын» үедэ США орохонь гэһэн үгэ үүрнууд али бүхы хэблэлдэ мүнөө бэшэгдэхээ болинхой. Экономическа ээлжээтэ доройтолго боложо магад гэжэ тухайламжагүй хэблэлдэ олоор толилогдоор боложо байнхай. 1963—1964 онуудта экономическа доройтолго болохо магад гэжэ президент Кеннедиин мүнөө хэлэдэг байгаа һаа, иимэ доройтолго бүри һаяар боложо магад гээд олон экономистнууд тоолодог байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй эсэсһээ эхилээд, Америкын экономико өөдэлхөө болёод, нэгэ хэмдээ зогсошонхой. Капитальна барилгада мүнгэ һомололго удаарна, гэр байра барилгын хэмжээн, станогуудые бүтээхэ шэнэ захилнууд хороно. Эд бараан, тэрэ тоодо автомобильнууд үсөөнөөр худалдагдадаг болоо. 1962 оной тэнгэрээ металлургическа промышленностьда доройтолго бололхо гэжэ тухайлагдана. США-гэй алтанай нөөсын хорожол байһан тухай мэдээсэлнүүд абтана.

Хүдэлмэригүйшүүлэй хододоол олон байдаг ушар һанаа сэдьхэлые зобооно. США-да 5 миллион хүн оройдоошье хүдэлмэригүй болонхой. Хэдэн миллион хүн ажалаар хүсэд хангагдаагүй байха юм. Иимэ баримтануудые правительствонь хэрэгсээнгүй гаража шадахагүй байна.

Президент Кеннеди мартын тэн багаар профсоюзуудай хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадтай уулзаһан байгаа. Тэдэнь хүдэлмэригүйшүүдэй ажал олжо үгэхэ яаралтай хэмжээнүүдые абахые баадханан байна. Тиэд энэ талаар мүнөө хүрэтэр абтаһан хэмжээнүүдһээ һайн үрэ гараагүй. Ямар хэмжээнүүд абтаһан байгааб гэхэдэ экономикые түргэнөөр хүгжөөлгые урмашуулха, сэрэг гаргашануудые ехэ болгожо, хүдэлмэригшэдые ажалтай болгохо һэдэлгэнүүд хэгдэһэн байна. Гэбэшье яаралтайгаар буу зэбсэг түхеэрэлгэ Америкын экономикые абаржа шадахагүй, хүдэлмэригүйшүүлые үсөөрүүлхэгүй гэжэ баримтанууд гэршэлэн харуулжа үгэнэ.

Зүгөөр буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгэнһээ арсахаар, ороной дотоодын шухала хэрэглэмжэнүүдые — элүүрые хамгаалгын, һургуули болон байра барилгын, гэгээрэлэй, наһажаал хүнүүдтэ туһаламжа үзүүлхэ гэхэ мэтын хэрэглэмжэнүүдые хангаха үүргэн ехэ программаар буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые һэлгэхэдэ США-гэй зонхилогшодой бэлэн байһые гэршэлһэн харуулһан баримта тэмдэглэгдэхэ мүнөө дээрэ үгы байһаар.

Америкын экономикын уралтые уласхоорондын байдалтай холбон хаража үзэхэдөө, Советскэ Союзтай амгалан ёһоной мүрсөө хэхэдээ урагшагүйдэжэ болохо байһандань сошордожо байһанаа буржуазна хэблэл элирхэйлэн мэдүүлнэ.

И. ЛАПИЦКИЙ.

Н. С. Хрущевой үгэ фр... хэлэн дээрэ хэблэгдэ...

ПАРИЖ, мартын 31. (ТАСС). Москвагай һунг... ленинскэ округой һунгагшадай үмэнэ Н. С. ... һэн үгые «Этюд Советик» гэжэ журналай редак... гожо хэблэн гаргаа. Энэ номые Франциин олон... һонирхоно.

Корейн арадай ажалай амжал...

ПХЕНЬЯН, мартын 31. (ТАСС). КНДР-эй хүнгэн промышленностиин комитедэй бүд нэхэлгын предприятинууд нэгэдэхи кварталай гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргээ. Мартын 28 хүрэтэр эдэ предприятинууд 600 мянга гаран метр бүд нэхээ, тэдэниие бүри олон янзын болгоо...

Хэблэлэй мэдээсэлэй ёһоор хүндэ болон хүнгэн промышленностиин элдэб һалбаринуудай олон предприятинууд нэгэдэхи кварталай түсэбүүдые мүн лэ дүүргэһэн байна.

Металлургическа промышленностиин предприятинууд ажалай ехэ амжалта туйлаа. Март һарада орон дотор үдэр бүхэндэ шэрэм хайлуулга энэ жэлэй январь, февраль һаранууддайхиһаа 600 тоннооор, булад хайлуулга — 340 гаран тонноор нэмэһэн байна. Эдэ бүгэдэ ураллан наринжуулгын, хуулан зохеолгын дурадхалнуудай ...

...нэбтэрүүл... ашаар түр... жинскэ бр... тын завод... га түсэб... да болож... дүүргээ.

Орон ... томо Хын... ческа үйл... бинадай ка... талайгаа ... ла энэ ү... байна. Ур... нэгэдэхи ... орходоо 7... ноор ех... комбинат ...

Восстанида хабаадалсаһан Кубын залу... ассоциациин нэгэдэхи национальна ...

ГАВАНА, мартын 31. ТАСС-эй корреспондент А. Иванников иигэжэ дамжуулна:

Восстанида хабаадаһан залуушуулай ассоциациин — Кубын залуушуулай революционно дайшалхы организациин нэгэдэхи национальна съезд мартын 30-най үдэшэ баярай оршон байдалда нээгдээ.

Гаванадахи Чаплинай нэрэмжэтэ томо театр соо хэдэн мянган эдир залуу хүбүүд, басагад — ассоциациин гэшүүд суглараа. Съездын нээгдэхэдэ республикын президент Освальдо Дортикос, правительствын гэшүүд, нэгэдэмэл революционно организацинуудай, Кубын профсоюзуудай, Кубын эхэнэрнүүдэй федерациин, ороной олониитын бусад организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, тэрэшэлэн хэдэ хэдэн хани барисаата оронуудай посольствонуудые болон түлөөлэлгын зурганнуудые толгойлогшонор байлсаа. Европын Азиин, Африкын, Латиин Амери... кын элдэб аха ду... дай залуушуулай ... цинуудай деле... съездэдэ айлшад ... ерэһэн байна.

Ассоциациин ... Джоэль Иглесиас ... нээгээ. Съезд хад... бүхы залуушуулай ... далдахи угаа шу... болоно гэжэ тэр...

Организацида ... лай коммунист... гэһэн нэрэ зэргэ ... Фидель Кас... радхалые һануул... Эхэ оронойнгоо ... бүри һайнаар ... ёнь, революциин ... да ямаршье бэрхэ... шалгаахар хо... лэн байһаень энэ ... бии бүхы залуу... галма гэжэ Иглес... гаа.

Удаань нэрьем... шалгаар угтагда... ликын президент ... Дортикос үгэ хэ...

Дортикосой үгэ ... нэй һүүлээр ... гимн» — «Интер... дуулагдаһан бай...

Гизенгын ами наһанда а... тохёолдоод байна

ЖЕНЕВА, мартын 31. (ТАСС). Антуан Гизенгын хүби заяан тушаа һанаагаа зобожо байһанаа ООН-эйхид ниюнагүй гээд Конгодо болоно байһан ушарнууд тушаа статья соогоо «Трибюн де Лозанн» газетэ бэшэнэ. Юндэ һанаагаа зоболго болоноб гэхэдэ, политическэ удхатай сүүд шууяатайгаар хэхэгүйн тулада Конгын ударидагшые усадхаха гэһэн түсэб генерал Мобуту, тэрэнэй тала бариг... шад зохёоһон бай... зетэ зааһа...

Үнгэрһэн намар... мышьягаар хорло... дэлгэ хэгдэһэнэй... өөрынгөө түсэбые ... тулада мүнөө Моб... нэ юумэ хэнэ. Ха... һан политическэ ... һанай гэрш... хаар врачнууд... һүүһан түрмэдэ ор... хай Мобуту захи... байна.

АЛЖИР. ОАС-эй дээрмэшэд хорото хэрэгүүдээ бэелүүлжэ, хүбүүдые, эхэнэрнүүдые, үбгэдые алана хюдана. Тунхаглагдаһан мэдээсэлэй ёһоор, энэ оной январь, февраль һарада 1600 хүн алуулаа. Зураг дээрэ: Пластмассар хэһэн бомбо Алжир хотод... на.

АП—ТАСС... ТАСС-эй ф...

Редак... Ц. Ц. Ц...

Манай адрес, телефо...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, ... ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. ре... 32-74, ответ. секретаря — 27-37, отделов партийной ... пропаганды — 24-74, сельского хозяйства и совет... тельства — 47-59, промышленности и транспорта, ... — 35-14, культуры — 34-05, писем и рабселько... отдел переводов и корректорская — 35-95, бухгалт... Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерст... Бурятской АССР.

Н00638. Зак...